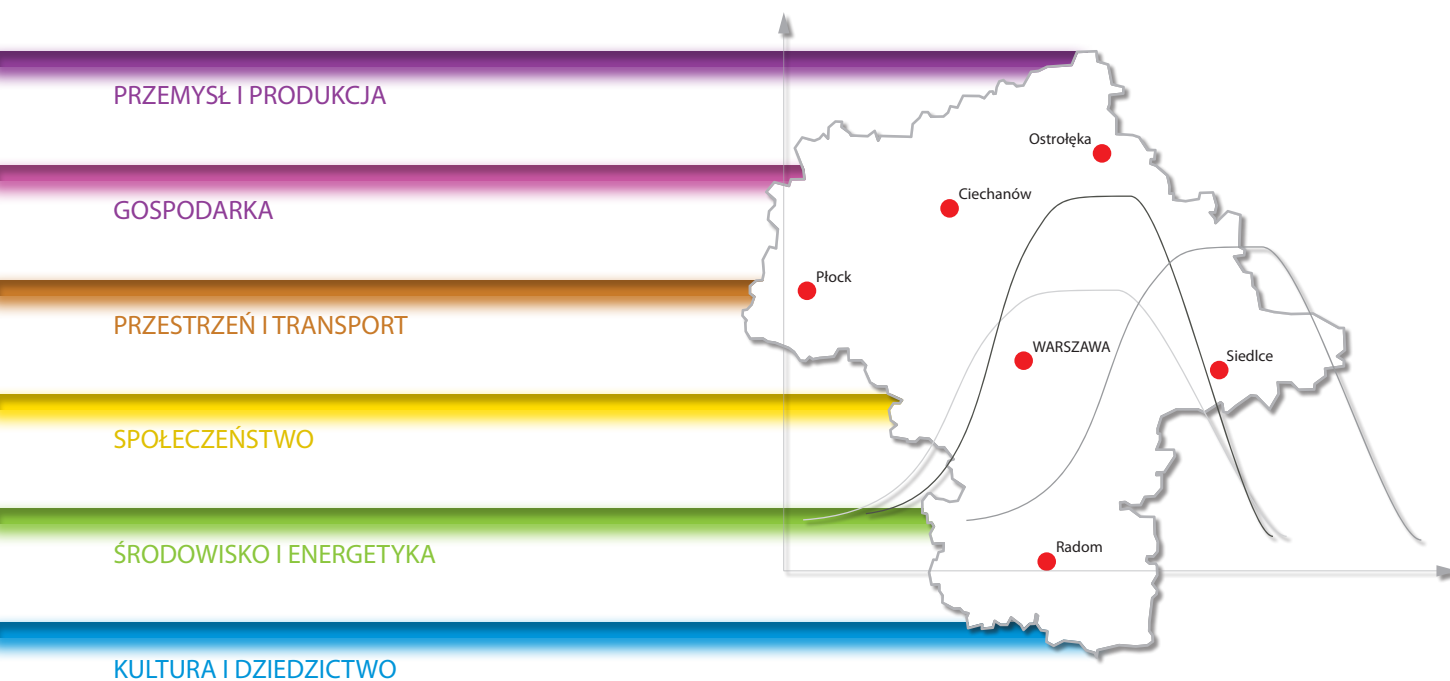

ZASADY MONITOROWANIA REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO DO 2030 ROKU

Innowacyjne Mazowsze

ZASADY MONITOROWANIA REALIZACJI
STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
MAZOWIECKIEGO DO 2030 ROKU

Innowacyjne Mazowsze

Załącznik nr 1 do uchwały Nr 361/29/15 Zespołu do spraw Aktualizacji i Monitorowania Realizacji Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego i Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego oraz koordynacji prac nad przygotowaniem oraz wdrożeniem dokumentów programowych Województwa Mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014–2020 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia projektu dokumentu pn. Zasady monitorowania realizacji Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku Innowacyjne Mazowsze

Wydawca:

**MAZOWIECKIE BIURO
PLANOWANIA REGIONALNEGO
W WARSZAWIE**

ul. Nowy Zjazd 1, 00-301 Warszawa
tel. 022 518 49 00, fax. 022 518 49 49
e-mail: biuro@mbpr.pl; www.mbpr.pl

Dyrektor: prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki
Zastępca Dyrektora ds. Rozwoju Regionalnego: dr arch. Tomasz Sławiński
Zastępca Dyrektora ds. Planowania Przestrzennego: Bartłomiej Kolipiński
Zastępca Dyrektora ds. Logistyki: Elżbieta Sielicka

Zespół autorski:

dr Elżbieta Kozubek (kierownik Zespołu Rozwoju Regionalnego)
dr Dariusz Piotrowski, Anna Nitka, Krzysztof Kacperski, Joanna Gawędzka-Olszewska
przy współpracy Zespołu Planowania Przestrzennego, Zespołu Realizacji Projektów
Oddziałów Terenowych MBPR,
jednostek organizacyjnych UM WM,
wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych i spółek

Projekt układu graficznego, skład i łamanie:

Elżbieta Giżyńska

Druk:

Zespół Wydawniczy Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie

ISBN 978-83-938689-8-8

Warszawa 2015

Spis treści

Wprowadzenie	5
1. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego jako podstawowy dokument prowadzenia polityki rozwoju	6
2. System monitorowania realizacji celów <i>Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 r.</i>	9
2.1. Zakres monitorowania	9
2.1.1. Monitorowanie wskaźników dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego województwa mazowieckiego	9
2.1.2. Monitorowanie i ewaluacja wskaźników realizacji Strategii	13
2.2. Dokumenty programowe województwa mazowieckiego w systemie monitorowania	37
2.3. Podmioty uczestniczące w monitorowaniu SRWM	44
3. Raportowanie	53
4. Słowniczek skrótów	54
5. Bibliografia	55
6. Spis tabel	56
7. Spis rycin	56

Wprowadzenie

Zapewnienie właściwego poziomu monitorowania procesów wdrażania *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* (SRWM) wymaga określenia założeń, zasad i uruchomienia systemu monitoringu. Procesowi monitorowania powinny podlegać przedsięwzięcia podejmowane i realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego (SWM), zgodne z przyjętymi celami i kierunkami działań określonymi w SRWM oraz wskaźniki społeczno-gospodarcze wskazane w *Strategii*, na które pośrednio lub bezpośrednio mają wpływ działania podejmowane przez samorząd województwa. W założeniach do *Zasad monitorowania realizacji Strategii*, wyjaśniono tę potrzebę oraz opisano sposób monitorowania i scharakteryzowano wdrażaną aplikację.

Mechanizmy monitorowania zapewniają gromadzenie informacji dotyczących właściwego przebiegu realizacji działań rozwojowych w sposób ciągły. Cechą i zarazem zaletą monitoringu jest właśnie ciągłość, dlatego stanowi on istotne narzędzie w procesie realizowania polityki rozwoju. Umożliwia stałe obserwowanie zmian i szybkie reagowanie na zjawiska niezgodne z założonymi celami i kierunkami działań.

Obserwacja zmian powinna służyć świadomemu i starannemu zarządzaniu oraz osiągnięciu zaplanowanych efektów. Do głównych celów systemów obserwacji przestrzeni (monitoringu) należy wymienić: określenie stopnia realizacji przyjętych założeń dokumentów strategicznych, usprawnienie dostępu do informacji, dostarczanie niezbędnych informacji do poprawnego i świadomego podejmowania decyzji w sferze polityki rozwoju, identyfikację zmian w przestrzeni i możliwość ich porównywania, koordynowanie opracowania innych dokumentów strategicznych i operacyjnych oraz umożliwienie właściwej alokacji środków na rozwój regionów (Czochański 2009¹, Ciołkosz, Bielecka, Kozubek, Anusz 2008², Parteka 2003³).

System monitorowania będzie obejmował większość podmiotów odpowiedzialnych za realizację działań i zadań w zakresie wdrażania *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* oraz podmioty odpowiedzialne za realizację zadań ujętych w dokumentach operacyjnych województwa mazowieckiego.

¹ J. Czochański, 2009 r., *Monitoring przestrzenny zintegrowanym narzędziem realizacji polityki rozwoju*, Biuletyn KPZK, Warszawa.

² A. Ciołkosz, E. Bielecka, E. Kozubek, S. Anusz, 2008 r., *Monitoring zagospodarowania przestrzennego*, [w:] Saganowski K., Zagrzejska-Fiedorowicz M., Żuber P. (red.), *Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008–2033*, Tom IV, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.

³ T. Parteka, 2003, *Monitoring rozwoju regionalnego z wykorzystaniem systemu informacji przestrzennej*, Biuletyn KPZK, Warszawa.

1. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego jako podstawowy dokument prowadzenia polityki rozwoju

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa* (Dz. U. z 2013 r., poz. 596, z późn. zm.⁴) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, samorząd województwa zobowiązany jest do prowadzenia polityki rozwoju na podstawie strategii rozwoju, przy pomocy programów służących osiągnięciu celów określonych w ustawie. *Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej*⁵.

Samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się:

- 1) tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym kreowanie rynku pracy;
- 2) utrzymanie i rozbudowa infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu wojewódzkim;
- 3) pozyskiwanie i łączenie środków finansowych: publicznych i prywatnych, w celu realizacji zadań z zakresu użyteczności publicznej;
- 4) wspieranie i prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli;
- 5) racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju;
- 6) wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji;
- 7) wspieranie rozwoju kultury oraz sprawowanie opieki nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystywanie;
- 8) promocja walorów i możliwości rozwojowych województwa;
- 9) wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu⁶.

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem samorządu województwa, określającym kierunki polityki rozwoju, prowadzonej w długim okresie programowania.

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2013 r. poz. 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072.

⁵ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o *zasadach prowadzenia polityki rozwoju* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).

⁶ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o *samorządzie województwa*, op.cit., art. 11. pkt. 2.

Dokument wskazuje główne wyzwania, określa cele rozwojowe regionu oraz precyzuje kierunki działań do realizacji przez samorząd województwa oraz inne podmioty. Stanowi ważny punkt odniesienia dla dokumentów programowych i planistycznych tworzonych na poziomie regionalnym oraz lokalnym.

Zarząd Województwa Mazowieckiego w dniu 21 czerwca 2011 r. przyjął uchwałę Nr 1234/55/11 w sprawie podjęcia prac nad aktualizacją Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2020. Aktualizacja dokumentu przebiegała według zasad i trybu określonych w uchwale Nr 84/11 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie zasad, trybu i harmonogramu prac nad aktualizacją Strategii rozwoju województwa mazowieckiego zmienionej uchwałą Nr 165/12 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 czerwca 2012 r.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. *Innowacyjne Mazowsze* została przyjęta uchwałą Nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. w sprawie Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Dokument został przygotowany na podstawie zapisów zawartych w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Przyjęcie Strategii przez Sejmik Województwa Mazowieckiego nie zamyka procesu doskonalenia i weryfikacji polityki rozwoju prowadzonej na poziomie regionalnym przez SWM. Zgodnie z zapisami art. 41 ust. 2 pkt 4a ustawy o samorządzie województwa do zadań zarządu województwa należy monitorowanie i analizowanie procesów rozwojowych w układzie przestrzennym oraz strategii rozwoju województwa, regionalnych programów operacyjnych, programów rozwoju i programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności oraz kontraktu terytorialnego, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Istotą systemu monitorowania jest śledzenie zmian zachodzących w regionie poprzez zbieranie, analizę i ocenę danych. Właściwie opracowany system umożliwi nadzorowanie i korygowanie działań realizowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego poprzez ciągłą obserwację i ocenę efektów prowadzonych działań. Zapewni to skuteczność, efektywność gospodarowania zasobami rzeczowymi i finansowymi województwa, szczególnie w obszarze wykorzystania środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań.

W literaturze naukowej wyróżnia się trzy typy monitoringu⁷: stanu, działań i realizacji celów. Pierwszy typ stanowi ciągłą diagnozę zmian społeczno-gospodarczych w okresie obowiązywania Strategii, drugi odnosi się do realizacji wyznaczonych kierunków działań oraz zadań określonych w dokumencie strategicznym. Natomiast, monitoring realizacji celów wiąże się z unijną zasadą ex post realizacji zadań i projektów, to jest monitoringu efektów w ramach realizacji przyjętych celów strategicznych. W związku z tym możemy wyróżnić trzy zasadnicze koncepcje monitoringu:

- jako system statycznej bieżącej obserwacji zmian społeczno-gospodarczych i przestrzennych;

⁷ B. Ney, E. Kozubek, Z. F. Poławski, A. Sambura, 2012 r., *Opracowanie koncepcji zintegrowanego systemu monitoringu zagospodarowania przestrzennego na poziomie krajowym i regionalnym*, Raport końcowy z projektu badawczego, Instytut Geodezji i Kartografii, Warszawa.

- jako system bieżącej obserwacji zmian i diagnozowania niepożądanych zmian społeczno-gospodarczych i przestrzennych dla celów polityki rozwoju;
- jako system gromadzenia danych na potrzeby polityki rozwoju.

Monitoring wykorzystywany jest przez Samorząd Województwa jako narzędzie diagnostyczne (zmian zachodzących w regionie), korekcyjne, prognostyczne oraz mobilizacyjne. Aby monitoring mógł służyć właściwemu wdrażaniu strategii (poszczególnych działań przyczyniających się do realizacji celów strategii) **uzyskane w ramach** jego prowadzenia, **wyniki powinny być powszechnie dostępne i wykorzystywane przez realizatorów Strategii**. Powinny także dostarczyć informacji zrozumiałych w przekazie oraz mających praktyczne znaczenie. Realizatorzy strategii **powinni utożsamiać się z wynikami monitoringu**. Profesjonalnie przeprowadzany monitoring powinien przyczynić się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i zwiększenia tożsamości regionalnej, co powinno znaleźć odzwierciedlenie we wzmacnieniu zaufania do władz samorządowych oraz większym zaangażowaniu mieszkańców regionu i podmiotów regionalnych w realizację strategii.

W kontekście technicznym system monitorowania realizacji *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* będzie zgodny z zapisami ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁸. Dane zgromadzone i przetworzone w ramach monitorowania *Strategii* oraz systemu Mazowieckiego Obserwatorium Terytorialnego, będą publikowane na portalu www.wrotamazowska.pl, za pośrednictwem standardowych usług sieciowych.

⁸ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235, z 2014 r. poz. 183).

2. System monitorowania realizacji celów *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 r.*

2.1. Zakres monitorowania

Ze względu na trudności jakie sprawia oddzielenie wpływu działań Samorządu Województwa Mazowieckiego na rozwój regionalny od oddziaływań trendów krajowych i globalnych, zaproponowano monitorowanie i ewaluację w ramach dwóch grup wskaźników: wskaźników realizacji *Strategii* oraz wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego. Za monitorowanie odpowiedzialne będzie Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie.

2.1.1. Monitorowanie wskaźników dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego województwa mazowieckiego

Monitorowanie wskaźników dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego województwa mazowieckiego będzie służyło skwantyfikowaniu celu głównego oraz celów strategicznych *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku*. W tabelach 1–6 zamieszczono wartości wskaźników monitorowania poszczególnych celów strategicznych dla roku 2011 (rok bazowy) w stosunku do którego oszacowano wartości oczekiwane dla roku 2020.

Wskaźniki odnoszą się do województwa (NTS 2), bez podziału na mniejsze jednostki, co spowodowane jest ograniczoną dostępnością danych.

Wskaźniki priorytetowego celu strategicznego

Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym

Tabela 1. Wskaźniki – przemysł i produkcja

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość oczekiwana 2020 r.	Źródło danych
Zmiany wolumenu eksportu przemysłu (zmiana wartości eksportu przemysłu w roku bieżącym w stosunku do roku bazowego, 2011 r. = 100%)	indeks	100%	↑	140%	Izba celna
Udział wartości eksportu przemysłu zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii w wartości eksportu ogółem Mazowsza	%	25	↑	32	Izba celna
Udział wartości eksportu artykułów rolno-spożywczych w wartości eksportu ogółem Mazowsza	%	8	↑	10	Izba celna

Wskaźniki celu strategicznego

Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

Tabela 2. Wskaźniki – gospodarka

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość docelowa 2020 r.	Źródło danych
Wartość dodana brutto w województwie mazowieckim (w cenach bieżących)	mld zł	278,0	↑	480,0	BDL
Udział województwa mazowieckiego w tworzeniu wartości dodanej brutto kraju	%	22,3	↑	24,5	BDL
Nakłady na działalność innowacyjną przedsiębiorstw przemysłowych i sektora usług w województwie mazowieckim (wartość bezwzględna)	mld zł	14,8	↑	25,0	BDL
Udział województwa mazowieckiego w nakładach na działalność innowacyjną przedsiębiorstw przemysłowych i sektora usług kraju	%	39,4	↑	42,0	BDL
Zatrudnienie w działalności badawczo-rozwojowej ogółem (rok poprzedni = 100)	indeks	99,9	↑	104,0**	BDL

* Dane dla 2010 roku

** Wartość średnia z okresu 2018–2020

Wskaźniki celu strategicznego

Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego

Tabela 3. Wskaźniki – przestrzeń i transport

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość docelowa 2020 r.	Źródło danych
Liczba ludności* na 1 km ² powierzchni zabudowanej i zurbanizowanej	osoby/ km ²	2814	↑	2850	MSIP
Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w całkowitej powierzchni województwa BDOT	%	5,3	↑	5,4	MSIP
Odsetek mieszkańców województwa objętych izochroną 60 minut dostępności transportem zbiorowym do Warszawy (w porannym szczycie komunikacyjnym)	%	53,8	↑	57,0	Badania własne

* Ludność wg miejsca zamieszkania na koniec roku

Wskaźniki celu strategicznego

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Tabela 4. Wskaźniki – społeczeństwo

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość docelowa 2020 r.	Źródło danych
Udział aktywnych zawodowo pracujących w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym*	%	70,4	↑	72,0	BDL
Zagrożenie ubóstwem relatywnym po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	%	14,0	↓	11,5	BDL
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym	zł/m-c	1623	↑	2800	BDL
Przeciętne dalsze trwanie życia osób nowonarodzonych: – mężczyźni, – kobiety	lata	72,7 81,6	↑	76,0 84,0	BDL
Słuchacze studiów podyplomowych i uczestnicy studiów doktoranckich na 1000 mieszkańców	osoby	14	↑	17	BDL
Udział osób dorosłych uczestniczących w kształceniu i szkoleniach w grupie osób w wieku 25–64 lata	%	6,6	↑	8,2	BDL

* Wiek produkcyjny – wiek zdolności do pracy; obejmuje mężczyzn w wieku 18–64 lata i kobiety w wieku 18–59 lat

Wskaźniki ramowego celu strategicznego

Zapewnienie gospodarcze regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

Tabela 5. Wskaźniki – środowisko i energetyka

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość docelowa 2020 r.	Źródło danych
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem	%	5,3	↑	15*	BDL
Emisja dwutlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych	tys. t/r	28 419	↓	27 000	BDL
Udział ścieków komunalnych i przemysłowych oczyszczonych w relacji do ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczenia	%	78,5	↑	91,0	BDL
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku	%	11,1	↑	50	BDL

*według zapisów dokumentu *Polityka Energetyczna Polski do 2030 r.* wskaźnik może osiągnąć wartość większą o 14% do roku 2020

Wskaźniki ramowego celu strategicznego

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia

Tabela 6. Wskaźniki – kultura i dziedzictwo

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa 2011 r.	Trend	Wartość docelowa 2020 r.	Źródło danych
Udział podmiotów sektora kreatywnego w liczbie podmiotów ogółem	%	6,1	↑	7,0	Badania własne*
Liczba widzów i słuchaczy teatrów i instytucji kultury oraz zwiedzających muzea na 1000 mieszkańców	osoby	2135	↑	2400	BDL
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w ciągu roku	%	39,5	↑	45,0	BDL

*Analiza potencjalnych sektorów kreatywnych Mazowsza – wskazanie 5 najważniejszych sektorów/branż w aspekcie budowania inicjatyw klastrowych, raport badawczy wykonany na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego, 2012 r.

2.1.2. Monitorowanie i ewaluacja wskaźników realizacji Strategii

Monitorowanie i ewaluacja wskaźników realizacji Strategii ma na celu weryfikację skuteczności działalności Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz wszystkich podległych mu jednostek organizacyjnych w kontekście wyrażonych w *Strategii* celów i działań w zakresie polityki rozwoju regionu. Pozyskiwane dane pochodzą głównie z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego i innych jednostek organizacyjnych podległych Samorządowi Województwa Mazowieckiego. Działania każdej jednostki zostaną ocenione pod względem stopnia realizacji zapisów *Strategii*.

Przedmiotem monitorowania realizacji *Strategii* będzie zestaw wskaźników pozwalający na śledzenie zmian na poziomie działań. Głównym źródłem pozyskiwania tych wskaźników będzie statystyka publiczna.

Monitoring szczegółowy na poziomie zadań będzie możliwy dzięki identyfikacji poszczególnych projektów i przedsięwzięć, realizowanych w ramach działalności samorządu na poziomie regionalnym. Analizowane będą dane dotyczące projektów realizowanych przez samorząd województwa, w tym w ramach RPO WM, dla którego funkcję instytucji zarządzającej pełni samorząd województwa. Informacje szczegółowe dotyczące zadań (przedsięwzięcia i projekty) przyporządkowane działaniom określonym w *Strategii*, będą pozyskiwane od właściwych jednostek organizacyjnych UMWM oraz wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych i spółek.

Poniżej przedstawiono zestaw wskaźników zaproponowanych do monitorowania poszczególnych kierunków działań i działań SRWM 2030.

Tabela 7. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030
– przemysł i produkcja

PRZEMYSŁ I PRODUKCJA						
Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno spożywczym						
Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
1. Tworzenie warunków do generowania i absorpcji innowacji	1.1. Wspieranie działalności badawczo-rozwojowej oraz wdrażanie jej wyników w przemyśle, w szczególności w dziedzinach biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych oraz specjalizacjach regionalnych	Jednostki działalności badawczo-rozwojowej – ogółem	liczba	GUS	MBPR	
		Jednostki działalności badawczo-rozwojowej na 100 tys. ludności	liczba	GUS	MBPR	
		Nakłady na działalność badawczo – rozwojową na 1 mieszkańca	tys. zł	GUS	MBPR	
		Udział nakładów na działalność badawczo – rozwojową w PKB	%	GUS	MBPR	
		Liczba jednostek naukowych prowadzących działalność badawczą i rozwojową (B+R) w dziedzinie biotechnologii	liczba	GUS	MBPR	
	1.2. Podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie MŚP	Udział podmiotów wysokiej i średniej techniki w ogólnej liczbie podmiotów przetwórstwa przemysłowego	liczba	GUS	MBPR	
		Liczba podpisanych umów w ramach RPO WM 2014–2020 w osi priorytetowej I Innowacyjność i przedsiębiorczość	liczba	MJWPU	RF MJWPU	
		Wartość podpisanych umów w ramach RPO WM 2014–2020 w osi priorytetowej I Innowacyjność i przedsiębiorczość	zł	MJWPU	RF MJWPU	
		Udział przedsiębiorstw prowadzących działalność innowacyjną wśród przedsiębiorstw sektora MŚP	%	GUS	MBPR	

PRZEMYSŁ I PRODUKCJA

Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno spożywczym

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
1. Tworzenie warunków do generowania i absorpcji innowacji	1.3. Zwiększenie współpracy pomiędzy środowiskami biznesu i nauki oraz samorządem w procesie rozwoju innowacji	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (według sekcji i działów PKD 2007 – sekcja C, działy: 10, 11, 12) działających w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego	liczba	BDL	MBPR	
	2. Rozwój produkcji: tworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów i przedsiębiorców	2.1. Działania na rzecz rozwoju usług okołobiznesowych dla przedsiębiorców oraz rozwój systemów poręczeń kredytowych i pożyczek, szczególnie dla przedsięwzięć innowacyjnych	Instytucje otoczenia biznesu (działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz obsługa rynku nieruchomości) na 10 tys. podmiotów gospodarczych	liczba	GUS – STRATEG	MBPR
2.2. Wsparcie rozwoju stref produkcyjnych i terenów inwestycyjnych zgodnie z zapisami PZPWM lub SUIKZP/MPZP		Powierzchnia podstref specjalnych stref ekonomicznych działających w województwie mazowieckim, w tym zagospodarowane i dostępne tereny inwestycyjne	ha	SSE	ARMSA/ MBPR	
3. Wspieranie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw produkcyjnych	3.1. Wsparcie dla firm produkcyjnych inwestujących w nowe miejsca pracy, w tym tworzących i rozwijających jednostki B+R	Udział nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych w województwie w nakładach krajowych	%	GUS	MBPR	
	3.2. Wspieranie kluczowych dla rozwoju przemysłu przedsiębiorstw oraz instytucji B+R+W	Liczba zatrudnionych w B+R w sektorze przedsiębiorstw	osoby	GUS	MBPR	
4. Umiejscynarodowienie gospodarcze	4.1. Zwiększenie potencjału eksportowego przedsiębiorstw	Wielkość eksportu artykułów przemysłowych	zł	Izba Celna	MBPR	
		Udział eksportu artykułów przemysłowych w eksporcie ogółem w województwie	%	Izba Celna	MBPR	

PRZEMYSŁ I PRODUKCJA

Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
4. Umiędzynarodowienie gospodarcze	4.2. Dostosowanie przedsiębiorstw do wymogów Unii Europejskiej w zakresie norm jakościowych oraz bezpieczeństwa pracy	Poszkodowani w wypadkach przy pracy	osoby	GUS	MBPR	
	5. Tworzenie warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych – głównie w przemyśle rolno-spożywczym	5.1. Rozwój specjalizacji regionalnych przemysłu rolno-spożywczego	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (według sekcji i działów PKD 2007 – sekcja C, działy: 10, 11, 12) działających w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego	liczba	GUS	MBPR

Tabela 8. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030
– gospodarka

GOSPODARKA						
Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii						
Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
6. Wykorzystanie i wzmocnienie specjalizacji regionalnych	6.1. Wspieranie lokalnych specjalizacji gospodarczych	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	6.2. Wspieranie powstawania i rozwoju klastrów oraz sieci współpracy między przedsiębiorstwami	Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej	%	GUS STRATEG	MBPR	
	6.3. Intensyfikacja współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
7. Wspieranie rozwoju nowych technologii, w szczególności biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych	7.1. Wspieranie rozwoju parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości, w tym budowa i modernizacja infrastruktury naukowo-badawczej	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	7.2. Rozwój współpracy i transferu technologii między instytucjami naukowymi a przedsiębiorcami	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	7.3. Wspieranie patentowania wynalazków	Liczba udzielonych patentów na wynalazki	liczba	GUS	MBPR	
	7.4. Wspieranie przedsiębiorstw w fazie wdrażania innowacji do produkcji oraz promocji powstałych produktów	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach na marketing związany z wprowadzeniem nowych lub istotnie ulepszonych produktów	%	GUS	MBPR	

GOSPODARKA

Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
8. Warszawa jako ośrodek stołeczny – rozwój i uzupełnianie funkcji metropolitalnych	8.1. Wzmacnianie funkcji metropolitalnych	Udział studentów Warszawy w kraju	%	GUS	MBPR	
		Udział Warszawy w tworzeniu krajowego PKB	%	GUS	MBPR	
		Liczba pasażerów w portach lotniczych w województwie mazowieckim	liczba	STRATEG GUS	MBPR	
		Udział podmiotów gospodarczych z udziałem kapitału zagranicznego w Warszawie w liczbie podmiotów w kraju	%	GUS	MBPR	
9. Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych	9.1. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków regionalnych i subregionalnych	Udział podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych w miastach regionalnych i subregionalnych w ogółem nowo zarejestrowanych w województwie	%	GUS	MBPR	
		Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tysięcy ludności	liczba	GUS	MBPR	
	9.2. Wzmocnienie znaczenia miast regionalnych i subregionalnych jako centrów społeczno-gospodarczych	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w poszczególnych ośrodkach regionalnych i subregionalnych jako procent przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Warszawie	%	GUS	MBPR	
		Udział podmiotów gospodarczych w miastach regionalnych i subregionalnych w województwie	%	GUS	MBPR	

GOSPODARKA

Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
10. Restrukturyzacja miast w celu wzmocnienia ich funkcji społeczno-gospodarczych	10.1. Modernizacja struktury gospodarki lokalnej poprzez rozwój instrumentów finansowych pobudzających przedsiębiorczość	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań		GUS STRATEG	MBPR	
		Liczba udzielonych poręczeń przez fundusze poręczeń kredytowych	liczba			
		Wartość udzielonych poręczeń przez fundusze poręczeń kredytowych	zł	GUS STRATEG	MBPR	
	10.2. Kompleksowe i zintegrowane działania rewitalizacyjne w miastach	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
11. Wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich	11.1. Tworzenie sieci współpracy i klastrów wiejskich rozwijających specjalizacje branżowe	Liczba grup producentów rolnych	liczba	Rejestr Urzędu Marszałkowskiego	MBPR	
	11.2. Wzmacnianie towarowości i produktywności gospodarstw	Udział towarowej produkcji rolniczej w końcowej produkcji rolniczej	%	GUS	MBPR	
	11.3. Odtworzenie poziomu ilościowego rodzin pszczelich	Liczba rodzin pszczelich (pni pszczelich)	liczba	Instytut Ogrodnictwa Oddział Pszczelarstwa w Puławach	MBPR	
	11.4. Poprawa efektywności ekonomicznej i innowacyjności sektora rolnego, w tym poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego	Udział powierzchni użytków rolnych gospodarstw ekologicznych w powierzchni użytków rolnych ogółem	%	GUS <i>Rocznik statystyczny rolnictwa</i>	MSIP	
Udział gospodarstw rolnych ekonomicznych w ogólnej liczbie gospodarstw w województwie		%	GUS <i>Rocznik statystyczny rolnictwa</i>	MBPR		

GOSPODARKA

Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
11. Wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich	11.5. Wspieranie inwestycji w infrastrukturę ułatwiającą prowadzenie działalności gospodarczej	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej obszar wiejski	km	BDL	MBPR	
		Długość czynnej sieci rozdzielczej – wodociągowej obszar wiejski	km	BDL	MBPR	
		Długość czynnej sieci gazowej ogółem obszar wiejski	km	BDL	MBPR	
	11.6. Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie pozarolniczych miejsc pracy	Nowo zarejestrowane w rejestrze REGON podmioty gospodarki narodowej na obszarach wiejskich	liczba	GUS	MBPR	
12. Zwiększanie dostępu do szerokopasmowego internetu i e-usług	12.1. Poprawa dostępności teleinformatycznej	Telefoniczne łącza główne wszystkich operatorów	liczba	GUS	MBPR	
	12.2. Wspieranie budowy społeczeństwa informacyjnego na obszarach wiejskich	Udział szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży bez szkół specjalnych – gminy wiejskie	%	GUS	MBPR	
		Udział szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu w gimnazjach dla dzieci i młodzieży bez szkół specjalnych – gminy wiejskie	%	GUS	MBPR	
		Uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży bez szkół specjalnych – gminy wiejskie	osoby	GUS	MBPR	
	12.3. Wsparcie informatyzacji sektora usług społecznych w celu zwiększenia ich dostępności	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

Tabela 9. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030
– przestrzeń i transport

PRZESTRZEŃ I TRANSPORT						
Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego						
Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki				
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
13. Zwiększenie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu	13.1. Zwiększenie konkurencyjności transportu kolejowego względem drogowego, w tym poprzez poprawę jakości infrastruktury, taboru i usług	Linie kolejowe eksploatowane, w tym zelektryfikowane, (długość linii)	km	GUS	MBPR	
		Linie kolejowe zelektryfikowane	km	GUS	MBPR	
		Zmiana stosunku czasów przejazdu transportem kolejowym w relacjach pomiędzy głównymi ośrodkami województwa	%	Rozkład jazdy PKP PLK	MBPR	
	13.2. Dostosowanie parametrów, standardów technicznych i przebiegu dróg do ich funkcji	Liczba wybudowanych obwodnic w województwie	liczba	GDDKiA	MBPR	
		Drogi publiczne ogółem (o nawierzchni twardej) w tym: dróg ekspresowych autostrad	km	BDL	MBPR	
	13.3. Integracja systemów transportowych i rozwój transportu kombinowanego towarów	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań (Liczba funkcjonujących węzłów przeładunkowych transportu kombinowanego)	liczba	Zarządcy węzłów	MBPR	
	13.4. Rozwój infrastruktury transportowej o znaczeniu ponadregionalnym	Długość odcinków linii kolejowych po modernizacji do prędkości konstrukcyjnej 160 km/h w poszczególnych korytarzach	km	PKP PLK	MBPR	
	13.5. Rozwój transportu szynowego, w tym budowa nowych linii	Długość odcinków linii kolejowych eksploatowanych	km	GUS	MBPR	
	13.6. Udrożnienie warszawskiego węzła TEN-T	Długość autostrad i dróg ekspresowych w podregionie warszawskim zachodnim i warszawskim wschodnim	km	GDDKiA	MBPR	

PRZESTRZEŃ I TRANSPORT

Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki			Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary				
14. Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach	14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych	Przebieg roczny w tys. wozokilometrów autobusów w transporcie samochodowym zarobkowym	tys. wozokilometrów	GUS (publikacje – Transport, Tabela 93)	MBPR		
		Przewozy pasażerów w transporcie samochodowym zarobkowym – pasażerokilometry	tys.	GUS (publikacje – Transport)	MBPR		
		Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	km	GUS (publikacje – Transport)	MBPR		
	14.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów wiejskich do ośrodków lokalnych	Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej na 1000 mieszkańców	km	GUS	MBPR		
15. Rozwój form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców	15.1. Usprawnienie i rozbudowa multimodalnego transportu zbiorowego oraz wspieranie proekologicznych rozwiązań w transporcie publicznym	Miejsca dla samochodów i rowerów na parkingach „Parkuj i jedź”	liczba		NI ZTM		
	15.2. Zwiększenie udziału ruchu pieszego i rowerowego w ogóle podróży	Gęstość ścieżek rowerowych na 10 tys. km ²	km	GUS	MBPR		
	15.3. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym poprzez strefowe uspokojenie ruchu na obszarach zabudowanych	Liczba wypadków drogowych	liczba	GUS	MBPR		
		Ranni w wypadkach drogowych	osoby	GUS	MBPR		
		Ofiary śmiertelne w wypadkach drogowych	osoby	GUS	MBPR		

PRZESTRZEŃ I TRANSPORT

Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
16. Zapobieganie nadmiernej suburbanizacji i kreowanie ładu przestrzennego	16.1. Tworzenie spójnej, harmonijnej oraz uporządkowanej przestrzennie i urbanistycznie sieci osadniczej	Gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich	osoby /km ²	GUS dane dostępne od poziomu NTS-5	MSIP	
	16.2. Koncentracja i zagęszczenie zabudowy w miastach z minimalizacją presji urbanistycznej na pozostałe obszary	Gęstość zaludnienia na obszarach miejskich	osoby /km ²	GUS dane dostępne od poziomu NTS-5	MSIP	
		Gęstość zaludnienia powierzchni zabudowanej i zurbanizowanej	osoby /km ²	GUS STRATEG	MBPR	
17. Udrożnienie systemu tranzytowego	17.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury dostosowanej do ruchu tranzytowego (towarowe linie kolejowe, drogi krajowe), omijającej miasta	Oddane nowe linie kolejowe transportu towarowego	km	PKP PLK	MBPR	
	17.2. Działania organizacyjno-prawne ograniczające ruch tranzytowy w miastach	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

Tabela 10. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030
– społeczeństwo

SPOŁECZEŃSTWO							
Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki							
Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR	
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary				
18. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	18.1. Kształcenie zawodowe młodzieży	Liczba uczniów kształcących się w zasadniczych szkołach zawodowych	osoby	GUS	MBPR		
		Liczba uczniów kształcących się w technikach	osoby	GUS	MBPR		
	18.2. Kształcenie ustawiczne i podnoszenie kwalifikacji zawodowych	Osoby dorosłe w wieku 25–64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu	osoby	GUS	MBPR		
	18.3. Zwiększenie potencjału dydaktycznego uczelni wyższych oraz naukowo-badawczego regionu	Liczba profesorów	liczba	GUS	MBPR		
		Liczba jednostek B+R	liczba	GUS	MBPR		
		Udział osób zatrudnionych w B+R w ludności aktywnej zawodowo	%	GUS	MBPR		
	18.4. Budowa społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie tożsamości regionalnej	Frekwencja w wyborach do władz samorządowych	%	PKW lub BDL	MBPR		
		Liczba organizacji pozarządowych (fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne) na 10 tys. mieszkańców	liczba	STRATEG	MBPR		
			Odsetek jednostek samorządu terytorialnego, które współpracują z organizacjami pozarządowymi	%	Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego)	OR	
			Odsetek środków rocznie przekazanych stowarzyszeniom i fundacjom z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych przez jednostki samorządu terytorialnego	%	Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego)	OR	

SPOŁECZEŃSTWO

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego
i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
18. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego	18.4. Budowa społeczeństwa obywatelskiego i kształtowanie tożsamości regionalnej	Odsetek programów współpracy z organizacjami pozarządowymi funkcjonujących w jednostkach samorządu terytorialnego	%	Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego)	OR	
		Odsetek jednostek samorządu terytorialnego, które konsultują i tworzą projekty aktów normatywnych przy udziale organizacji pozarządowych	%	Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego)	OR	
		Odsetek podatników przekazujących 1% podatku na organizacje pożytku publicznego	%	Badania Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Departament Pożytku Publicznego)	OR	
	18.5. Dostosowywanie systemów kształcenia i szkoleń do potrzeb rynku pracy	Udział osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie bezrobotnych	%	GUS	MBPR	
		Udział osób bezrobotnych z wykształceniem zawodowym w ogólnej liczbie bezrobotnych	%	GUS	MBPR	
	19. Aktywizacja rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej	19.1. Aktywizacja zawodowa osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób wychowujących dzieci, niepełnosprawnych oraz absolwentów i osób w wieku 50+	Stopa bezrobocia	%	GUS	MBPR
Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy:						
– udział osób bezrobotnych ponad 1 rok w ogólnej liczbie bezrobotnych			%	GUS	MBPR	
– udział osób bezrobotnych powyżej 55 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych			%	GUS	MBPR	

SPOŁECZEŃSTWO

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
19. Aktywizacja rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej	19.1. Aktywizacja zawodowa osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób wychowujących dzieci, niepełnosprawnych oraz absolwentów i osób w wieku 50+	- udział osób bezrobotnych do 24 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	%	GUS	MBPR	
		- udział osób bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych	%	WUP	WUP	
		- udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	%	GUS	MBPR	
	19.2. Upowszechnianie opieki żłobkowej i wychowania przedszkolnego	Odsetek dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	%	GUS	MBPR	
		Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	%	GUS	MBPR	
19.3. Wspieranie rodzin wielodzietnych	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań					
20. Rozwój priorytetowych dla regionu dziedzin nauki	20.1. Wspieranie rozwoju edukacji w zakresie nauk matematycznych i przyrodniczych	Średni wynik uczniów z egzaminu gimnazjalnego w części matematycznej	punkty	GUS	MBPR	
	20.2. Wspieranie wysokospecjalistycznych kierunków kształcenia szczególnie w dziedzinach biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

SPOŁECZEŃSTWO

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego
i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
21. Wzrost wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej	21.1. Wspieranie reorientacji zawodowej osób odchodzących z rolnictwa	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	21.2. Wspieranie postaw przedsiębiorczych oraz samozatrudnienia	Liczba mikroprzedsiębiorstw (poniżej 9 osób)	liczba	GUS	WUP MBPR	
		Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w liczbie osób w wieku produkcyjnym	%	GUS	MCPS WUP MBPR	
22. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna	22.1. Przeciwdziałanie bezrobociu i łagodzenie skutków bezrobocia	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	GUS	MCPS WUP	
	22.2. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych, starszych oraz w trudnej sytuacji życiowej	Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 16–64 lata (w ogólnej liczbie niepełnosprawnych w tej grupie wiekowej)	%	GUS	MBPR MCPS	
		Liczba CIS, KIS, ZAZ, WTZ*, spółdzielni socjalnych na 1000 mieszkańców	liczba		MCPS (ocena zasobów pomocy społecznej – coroczne opracowanie)	MBPR MCPS
	22.3. Wspomaganie zadań mających na celu włączenie społeczne i przeciwdziałanie ubóstwu	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	%	GUS		MBPR
		Udział osób w wieku poprodukcyjnym w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w tym wieku	%	GUS		MBPR

SPOŁECZEŃSTWO

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR	
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary				
23. Wyrównanie szans edukacyjnych	23.1. Zwiększenie dostępności usług oświatowych na obszarach wiejskich	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na oświatę, wychowanie w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na 1 oddział według rodzaju JST	zł	GUS	MBPR	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań	
	23.2. Tworzenie warunków materialnych i organizacyjnych służących wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży wiejskiej					Monitoring szczegółowy na poziomie zadań	
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego	24.1. Budowa i rozwój infrastruktury społecznej, w tym o zasięgu regionalnym	Liczba ludności na 1 łóżko w szpitalach ogólnych	liczba	GUS	MBPR	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań	
	24.2. Kształtowanie warunków sprzyjających aktywności fizycznej mieszkańców	Ćwiczący w sekcjach sportowych ogółem	liczba	GUS	MBPR		
	24.3. Profilaktyka i ochrona zdrowia	Przeciętne dalsze trwanie życia osób nowonarodzonych:					
		- mężczyźni		lata	GUS	MBPR	
		- kobiety		lata	GUS	MBPR	
		Liczba zgonów wg przyczyn na 1000 ludności:					
ogółem			liczba	GUS	MBPR		
	choroby krążenia		liczba	GUS	MBPR		
	choroby nowotworowe		liczba	GUS	MBPR		
	choroby układu oddechowego		liczba	GUS	MBPR		
	zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu		liczba	GUS	MBPR		

SPOŁECZEŃSTWO

Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego
i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego	24.3. Profilaktyka i ochrona zdrowia	Liczba rozbudowanych bądź zmodernizowanych jednostek służby zdrowia podległych Samorządowi Województwa Mazowieckiego	liczba	dane do indywidualnego pozyskania	SZ	
	24.4. Poprawa bezpieczeństwa publicznego	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 mieszkańców	liczba	GUS	MBPR	
		Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw	%	GUS	MBPR	

* CIS – Centrum integracji społecznej
KIS – Klub integracji społecznej
ZAZ – Zakład aktywności zawodowej
WTZ – Warsztaty terapii zajęciowej

Tabela 11. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030
– środowisko i energetyka

ŚRODOWISKO I ENERGETYKA						
Zapewnienie gospodarcze regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska						
Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
25. Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie	25.1. Rozwój i proekologiczna modernizacja instalacji do produkcji energii elektrycznej i ciepłej w regionie, w tym zwiększenie udziału energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych	Udział energii elektrycznej z odnawialnych nośników energii w produkcji energii elektrycznej ogółem	%	GUS STRATR	MBPR	
	25.2. Rozbudowa energetycznych i gazowych połączeń transgranicznych oraz analiza możliwości i kosztów wykorzystania gazu łupkowego i ewentualna budowa systemu jego pozyskiwania i przesyłu	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	25.3. Podnoszenie efektywności energetycznej	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
26. Wspieranie rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji	26.1. Tworzenie warunków organizacyjnych i finansowych dla transferu wiedzy i eko-innowacji	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	26.2. Stymulowanie rozwoju przemysłu ekologicznego poprzez tworzenie ekonomicznych i organizacyjnych mechanizmów wsparcia	Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB w relacji do średniej dla Polski [Polska=100]	%	GUS STRATEG	MBPR	
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska	27.1. Przeciwdziałanie fragmentaryzacji przestrzeni przyrodniczej i zwiększenie lesistości regionu	Lesistość	%	GUS	MBPR	

ŚRODOWISKO I ENERGETYKA

Zapewnienie gospodarcze regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR	
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary				
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska	27.2. Prowadzenie monitoringu zanieczyszczeń środowiska	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku	%	GUS	MBPR		
		27.3. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska	Udział ścieków oczyszczanych biologicznie z podwyższonym usuwaniem biogenów w ściekach ogółem	%	GUS	MBPR	
	Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ludności ogółem		%	GUS	MBPR		
	27.4. Przeciwdziałanie deficytowi wodnemu	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	hm ³	GUS	MBPR		
		Nakłady inwestycyjne na małą retencję wodną	zł	GUS STRATEG	MBPR		
		Liczba obiektów małej retencji wodnej	liczba	GUS STRATEG	MBPR		
	27.5. Ochrona lasów i obszarów cennych przyrodniczo	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni województwa	%	GUS	MBPR		
		Powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych:	ha	GUS	MBPR		
		– parki narodowe	ha	GUS	MBPR		
		– rezerваты przyrody	ha	GUS	MBPR		
		– parki krajobrazowe	ha	GUS	MBPR		
		– obszary chronionego krajobrazu	ha	GUS	MBPR		
	27.6. Szerzenie świadomości ekologicznej	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań					

ŚRODOWISKO I ENERGETYKA

Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
27. Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska	27.7. Ochrona powietrza i ochrona przed hałasem	Całkowita emisja zanieczyszczeń gazowych	tys. ton	GUS	MBPR	
		Całkowita emisja zanieczyszczeń pyłowych	tys. ton	GUS	MBPR	
		Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji	tys. ton	GUS	MBPR	
		Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji	tys. ton	GUS	MBPR	
		Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	%	GUS	MBPR	
28. Modernizacja i rozbudowa lokalnych sieci energetycznych oraz poprawa infrastruktury przesyłowej	28.1. Poprawa lokalnego bezpieczeństwa energetycznego poprzez modernizację i rozbudowę lokalnych sieci dystrybucyjnych	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	28.2. Rozbudowa oraz modernizacja elektroenergetycznego systemu przesyłowego, w tym przystosowanie do odbioru energii ze źródeł rozproszonych	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	28.3. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przesyłowej gazu ziemnego oraz paliw płynnych	Sieć gazowa – długość czynnej sieci przesyłowej	km	GUS	MSIP	

ŚRODOWISKO I ENERGETYKA

Zapewnienie gospodarcze regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
29. Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym	29.1. Zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej i przeciwdziałanie osuwiskom	Długość wybudowanych wałów przeciwpowodziowych	km	WZMiUW	RW	
		Długość zmodernizowanych wałów przeciwpowodziowych	km	WZMiUW	RW	
	29.2. Przystosowanie rolnictwa do zmian klimatu	Powierzchnia gruntów zmeliorowanych	ha	WZMiUW	RW	
30. Poprawa jakości wód, odzysk/ unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń	30.1. Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby	Ilość ścieków przemysłowych i komunalnych nieoczyszczanych odprowadzanych do wód lub ziemi	dam ³	GUS	MBPR	
		Emisja zanieczyszczeń pyłowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	GUS	PŚ	
		Emisja zanieczyszczeń gazowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	WIOŚ	PŚ	
	30.2. Porządkowanie i tworzenie spójnego systemu gospodarki odpadami	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych zebranych w ciągu roku	%	GUS	MBPR	
		Udział odpadów poddanych odzyskowi w ogóle odpadów wytworzonych w ciągu roku z wyłączeniem odpadów komunalnych	%	GUS	MBPR	
31. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych	31.1. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

ŚRODOWISKO I ENERGETYKA

Zapewnienie gospodarce regionu zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
31. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych	31.2. Poprawa bezpieczeństwa zasilania w energię miast poprzez budowę i modernizację lokalnych instalacji do produkcji energii ze szczególnym uwzględnieniem technologii kogeneracji i poligeneracji oraz wykorzystania OZE	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

Tabela 12. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – kultura i dziedzictwo

KULTURA I DZIEDZICTWO

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
32. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu	32.1. Poprawa atrakcyjności turystycznej regionu w oparciu o walory przyrodnicze (w szczególności w obszarach pasm turystycznych)	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	32.2. Wspieranie rozwoju turystyki kulturowej oraz tworzenia nowych produktów turystycznych	Imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne	liczba	GUS	MBPR	
		Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				

KULTURA I DZIEDZICTWO

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki			Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary				
32. Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu	32.3. Ochrona spuścizny kulturowej regionu (materialnej i niematerialnej)	Liczba obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków na podstawie decyzji wojewódzkich konserwatorów zabytków	liczba	Źródło: Tabela 1 „Kultura” publikacja GUS	MBPR		
		Liczba produktów wpisanych w roku bieżącym na listę produktów tradycyjnych	liczba	Lista produktów tradycyjnych www.minrol.gov.pl	RW		
	32.4. Rozwój systemu obsługi turystów (zaplecza turystycznego i systemu informacji turystycznej)	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	%	GUS	MBPR		
		Liczba uczestników imprez turystycznych i sportowo – rekreacyjnych	liczba	GUS	MBPR		
33. Upowszechnianie kultury i twórczości	33.1. Rozwój zaplecza instytucjonalnego kultury i digitalizacja zasobów	Liczba ludności na 1 placówkę biblioteczną	osoby	GUS	MBPR		
		Liczba ludności na 1 placówkę (domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice)	liczba	GUS	MBPR		
	33.2. Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej regionu	Liczba uczestników imprez zorganizowanych przez instytucje kultury na 1000 mieszkańców	osoby	GUS	MBPR		
		Liczba imprez kulturowych zorganizowanych przez ośrodki kultury itp. na 1000 mieszkańców	liczba	GUS	MBPR		
	33.3. Wspieranie edukacji kulturalnej i artystycznej	Liczba wystaw oraz występów zespołów artystycznych zorganizowanych przez ośrodki kultury na 1000 mieszkańców	liczba	GUS	MBPR		

KULTURA I DZIEDZICTWO

Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia

Nazwa kierunku działań i działania		Wskaźniki		Źródło danych	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych (Symbol)	Termin przekazania informacji do MBPR
Kierunek działań	Działanie	Opis wskaźnika	Jednostka miary			
34. Kreowanie miast jako centrów aktywności kulturalnej	34.1. Wykorzystywanie ośrodków miejskich do tworzenia i promowania kultury	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
	34.2. Promowanie Warszawy jako europejskiego ośrodka kultury	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
35. Wspieranie rozwoju sektora kreatywnego	35.1. Wspieranie inicjatyw gospodarczych w sektorze kreatywnym	Monitoring szczegółowy na poziomie zadań				
36. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej	36.1. Wspieranie przedsiębiorczości w obszarze kultury	Dotacje JST w obszarze kultury	zł	GUS	MBPR	
		Udział podmiotów prowadzących działalność w obszarze kultury (PKD 59, 60, 71, 73, 74, 90) w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych	%	GUS	MBPR	

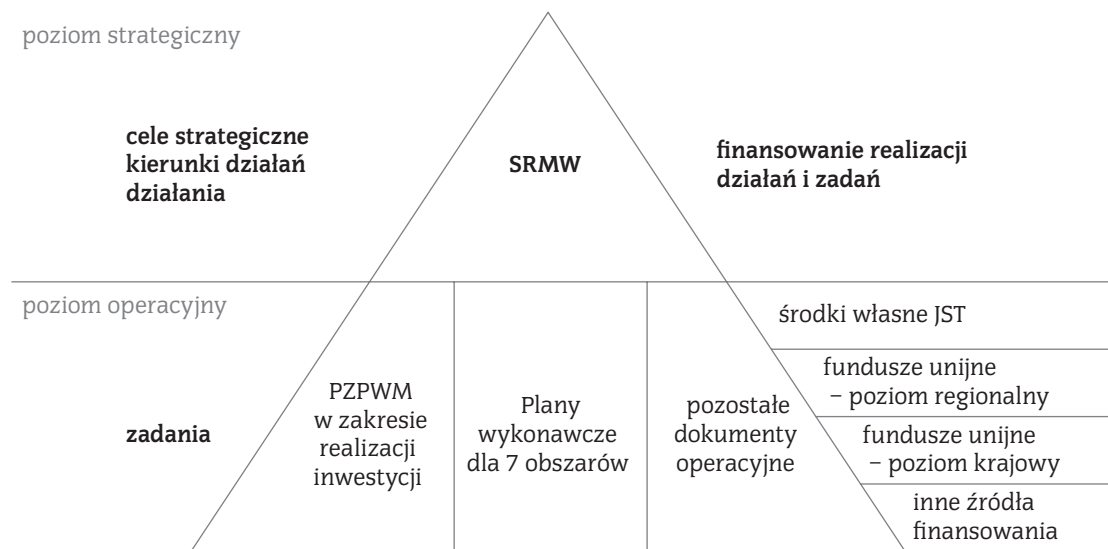
Poszczególne projekty i przedsięwzięcia realizowane z środków własnych województwa, przez Departamenty Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie oraz jednostki organizacyjne samorządu wojewódzkiego, monitorowane będą z wykorzystaniem Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej oraz innych aplikacji wspomagających prace analityczne. Upoważnione osoby z poszczególnych jednostek będą odpowiedzialne za uzupełnianie bazy danych informacjami wskazanymi odpowiednio w Mazowieckim Systemie Informacji Przestrzennej lub aplikacjach wspomagających prace analityczne. Wyniki prac analitycznych publikowane będą w Mazowieckim Systemie Informacji Przestrzennej. W ramach poszczególnych działań *Strategii*, informacje będą dotyczyły charakteru zadania, sposobu realizacji, sposobu finansowania oraz zasięgu oddziaływania (tabela 13).

Dane odnoszące się do projektów realizowanych w ramach RPO, uzyskane z Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, będą importowane bezpośrednio do aplikacji wspomagającej prace analityczne.

Tabela 13. Dane pozyskiwane z UM i samorządowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych dotyczące przedsięwzięć realizujących zapisy *Strategii*

Nazwa przedsięwzięcia	Jednostka samorządu terytorialnego	Kierunek działań/ działania SRWM 2030	Wartość zrealizowanego przedsięwzięcia	Dofinansowanie z budżetu				Dofinansowanie		Uwagi
				państwa	samorządu województwa	samorządu powiatu	samorządu gminy	ze środków UE	z innych źródeł	
	TERYT	nr	w zł	w zł	w zł	w zł	w zł	w zł	w zł	

2.2. Dokumenty programowe województwa mazowieckiego w systemie monitorowania

Ryc. 1. Realizacja działań i zadań strategicznych

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku jest punktem odniesienia dla wojewódzkich dokumentów strategicznych i wykonawczych. Ze względu na to, że realizacja działań ujętych w dokumentach wojewódzkich będzie miała bezpośredni wpływ na osiągnięcie celów strategicznych SRWM, niezbędne jest włączenie w system monitoringu, wskaźnikowej i opisowej oceny realizacji programów i planów Samorządu Województwa Mazowieckiego

w zakresie zadań komplementarnych z działaniami przewidzianymi w *Strategii*. Poniżej przedstawiono dokumenty, których zapisy dotyczą realizacji regionalnej polityki rozwoju:

1. *Plany wykonawcze* opracowane zostały w celu efektywnego realizowania zapisów *Strategii*. Dotyczą one sześciu obszarów tematycznych *Strategii*: przemysł i produkcja, gospodarka, przestrzeń i transport, społeczeństwo, środowisko i energetyka, kultura i dziedzictwo. Plany te stanowią spis najważniejszych inwestycji do podjęcia przez samorząd, w postaci dużych inwestycji zintegrowanych oraz inwestycji o istotnym znaczeniu dla regionu, jak również komplementarnych działań do realizacji w ramach *Regionalnego programu operacyjnego województwa mazowieckiego 2014–2020* (RPOWM). Dodatkowo opracowany został *Plan wykonawczy Rolnictwo i obszary wiejskie* dotyczący działań realizowanych ze środków przeznaczonych na politykę rolną.
2. *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego* – implementuje zapisy *Strategii* dotyczące polityki przestrzennej/zagospodarowania przestrzennego województwa m.in. w zakresie inwestycji celu publicznego.
3. *Regionalny program operacyjny województwa mazowieckiego 2014–2020* – opracowywany jest w celu wykorzystania środków UE zarządzanych na poziomie regionalnym. RPO WM służy do realizacji ważnych inwestycji i działań zgodnych z wytycznymi krajowej i unijnej polityki regionalnej oraz określonych w SRWM.
4. *Regionalna strategia innowacji dla Mazowsza 2014–2020 wraz z inteligentną specjalizacją regionu* – zawiera zakres działań związanych z polityką wsparcia innowacyjności na poziomie regionalnym.
5. *Programy rozwoju* – dokumenty realizujące cele zawarte w SRWM 2030 oraz *programy wieloletnie*, o których mowa w przepisach o finansach publicznych⁹.
6. *Pozostałe dokumenty programowe województwa mazowieckiego* – dokumenty zawierające działania i inwestycje w przekroju sektorowym.

Do systemu monitoringu powinna zostać włączona również wskaźnikowa ilościowa i jakościowa ocena realizacji *Kontraktu terytorialnego dla województwa mazowieckiego*, zawierane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego z Rządem RP. *Kontrakt terytorialny dla województwa mazowieckiego* obejmuje inwestycje realizowane na poziomie krajowym, które są zgodne zarówno z dokumentami krajowymi, jak i regionalnymi.

Dokumenty programowe województwa mazowieckiego będą wspomagały system monitorowania realizacji SRWM. Wykonywany do tych dokumentów monitoring powinien zawierać niezbędne informacje o realizacji działań SRWM. Informacje te, będą wykorzystane przy opracowaniu corocznych raportów z realizacji SRWM.

Poszczególnym działaniom i kierunkom działań SRWM oraz obszarom strategicznej interwencji (OSI) zostanie przypisany zakres zadań ujętych w określonych dokumentach programowych, które zostały wskazane w tabeli 14.

⁹ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, op. cit., art. 15. ust 4. pkt.2.

Tabela 14. Wykaz dokumentów programowych województwa mazowieckiego wraz z przypisanymi do nich jednostkami odpowiedzialnymi za realizację i monitorowanie poszczególnych dokumentów (obowiązujących w całości lub części dla okresu 2014–2030)

Dokument programowy	Zakres i cel dokumentu	Jednostka odpowiedzialna za realizację i/ lub monitoring dokumentu
Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Mazowieckiego	<p>Dokument określa główne cele i priorytety geograficzne współpracy zagranicznej województwa. Do celów należą m.in.: wspieranie polityki zagranicznej państwa, tworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania regionu w UE, promowanie województwa na arenie międzynarodowej, wymiana doświadczeń w obszarach właściwych dla zadań samorządu regionalnego, wspieranie kontaktów międzynarodowych jst. Współpraca ukierunkowana jest przede wszystkim na regiony państw członkowskich UE, a zwłaszcza regiony stołeczne, z którymi wymiana doświadczeń ma szczególne znaczenie dla rozwiązywania podobnych problemów. Dużą wagę przykładają się do rozwoju kontaktów z regionami państw sąsiedzkich. Dokument otwiera możliwość współpracy z regionami krajów najwyżej rozwiniętych gospodarczo oraz dynamicznie rozwijających się krajów Azji Południowo-Wschodniej. Samorząd Województwa bierze aktywny udział w pracach Komitetu Regionów UE. Współpraca sformalizowana prowadzona jest na bazie porozumień międzyregionalnych.</p> <p>Współpraca zagraniczna jest realizowana przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 75–77 w związku z art. 18 pkt 13 i 14 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 596, z późn. zm.).</p>	KM
Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020	<p>W Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014–2020 wyrażono spójną koncepcję realizacji polityki społecznej Mazowsza w odniesieniu do regionalnych dokumentów strategicznych oraz programowych. Misja oraz cele Strategii, koncentrują się na zapewnieniu warunków do włączenia społecznego i przeciwdziałania ubóstwu. Podstawą realizacji będzie zintegrowany system aktywnej integracji z uwzględnieniem spójności terytorialnej.</p>	MCPS
Strategia Rozwoju Turystyki w województwie mazowieckim na lata 2014–2020	<p>Strategia jest planem strategicznym samorządu województwa mazowieckiego, opisującym zamierzone działania w obszarze kultury w perspektywie siedmiu lat. Dokument składa się z części diagnostycznej zawierającej opis stanu turystyki i jej uwarunkowań w województwie, wnioski diagnostyczne i ich analizę oraz rekomendacje strategiczne. Z kolei w części strategicznej przedstawiono misję polityki turystycznej województwa i wizję mazowieckiej turystyki 2020 oraz wyznaczono obszary strategiczne.</p>	KP
Strategia promocji województwa mazowieckiego	<p>Strategia promocji inwestycyjnej określa jako cel działań promocyjnych stworzenie, kształtowanie i stałe podtrzymywanie wizerunku Mazowsza jako regionu (województwa) atrakcyjnego gospodarczo, miejsca w którym warto inwestować.</p>	KP

Dokument programowy	Zakres i cel dokumentu	Jednostka odpowiedzialna za realizację i/ lub monitoring dokumentu
Strategia zarządzania marką Mazowsze	Strategia zawiera część diagnostyczną z analizą elementów tożsamości regionu i tożsamości marki, zakończoną analizą SWOT oraz szczegółowe plany działań w określonych perspektywach czasowych.	KP
Roczny program współpracy Samorządu Województwa Mazowieckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Celem corocznie uchwalanego programu jest lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców regionu poprzez współpracę z sektorem pozarządowym, a także realizacja priorytetowych zadań publicznych. Dokument opisuje zasady współpracy pomiędzy władzami samorządowymi a działającymi na terenie województwa organizacjami pozarządowymi. Program określa m.in. zasady i formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne, okres i sposób realizacji programu, wysokość planowanych środków oraz sposób oceny realizacji programu.	OR
Samorządowy program wsparcia ochotniczych straży pożarnych województwa mazowieckiego	Celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Mazowsza poprzez wsparcie finansowe gmin w zakresie finansowania jednostek ochotniczych straży pożarnych.	OR
Program przeciwdziałania wybranym problemom zdrowotnym w województwie mazowieckim 2012–2017	Dokument jest programem rozwoju i zawiera analizę sytuacji zdrowotnej w województwie, wskazuje główne problemy zdrowotne oraz określa priorytetowe działania w zakresie promocji zdrowia w ujęciu wojewódzkim.	SZ
Mazowiecki program ochrony zdrowia psychicznego 2011–2015	Celem nadrzędnym dokumentu jest „poprawa zdrowia psychicznego mieszkańców województwa mazowieckiego i podniesienie jakości życia osób chorych psychicznie”.	SZ
Program rozwoju bazy sportowej województwa mazowieckiego	Program umożliwi uzyskanie dofinansowania inwestycji w zakresie obiektów sportowych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej.	ES
Program małej retencji dla województwa mazowieckiego	Program obejmuje analizę przyrodniczych uwarunkowań oraz możliwości retencjonowania wód w obszarze województwa, koncepcję lokalizacji obiektów i urządzeń małej retencji oraz ocenę oddziaływania programu na środowisko.	PŚ
Program możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla województwa mazowieckiego	Głównym założeniem jest promowanie racjonalnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, którzy zmierzają do zrównoważonego rozwoju Mazowsza przy efektywnym korzystaniu z zasobów przyrody i ochronie środowiska.	PŚ
Program zwiększania lesistości dla województwa mazowieckiego do roku 2020	Głównym założeniem programu jest nakreślenie docelowej wizji systemu obszarów leśnych regionu oraz wskazanie konkretnej przestrzeni, w obrębie której samorządy gminne powinny rozważać zmiany przeznaczenia gruntów w tym kierunku.	PŚ
Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja warszawska, w której został przekroczony poziom pyłu zawieszonego PM _{2,5} w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM _{2,5} w powietrzu.	PŚ

Dokument programowy	Zakres i cel dokumentu	Jednostka odpowiedzialna za realizację i/ lub monitoring dokumentu
Program ochrony powietrza dla strefy miasto Płock, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu.	PS
Program ochrony powietrza dla strefy mazowieckiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu.	PŚ
Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których został przekroczony poziom docelowy benzo(a)pirenu w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu.	PŚ
Program ochrony powietrza dla strefy miasto Radom, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu.	PŚ
Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja warszawska, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 i dwutlenku azotu w powietrzu	Głównym założeniem i celem programu jest osiągnięcie poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10 i dwutlenku azotu w powietrzu.	PŚ
Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, o których mowa w art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska tj. obszarów linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego, na których został przekroczony długookresowy poziom dźwięku A we wszystkich dobach roku i porach nocy w roku	Głównym założeniem i celem programu jest dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.	PŚ
Wojewódzki program opieki nad zabytkami na lata 2012–2015 oraz jego aktualizacje	Program określa politykę samorządu województwa w sferze sprawowania opieki nad dziedzictwem kulturowym oraz jego racjonalnym wykorzystaniem. Głównym zamierzeniem Programu jest stworzenie warunków dla kreowania i realizowania zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami na terenie województwa mazowieckiego oraz wykorzystanie dziedzictwa kulturowego jako czynnika wpływającego na rozwój gospodarczy i społeczny regionu.	KP
Samorządowy program finansowania rozwoju Mazowsza (zasady selekcji, tryb i kryteria oceny projektów inwestycyjnych)	Celem programu jest ułatwienie rozwoju i równoważenia dysproporcji regionalnych województwa i ma on służyć finansowaniu inwestycji we wskazanych obszarach.	ARMSA

Dokument programowy	Zakres i cel dokumentu	Jednostka odpowiedzialna za realizację i/ lub monitoring dokumentu
Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2011–2015	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>alkoholizm i narkomania</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356).	MCPS
Wojewódzki program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz realizacji zadań na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>niepełnosprawność</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 1 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721).	MCPS
Wojewódzki program pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi na lata 2012–2015	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>długotrwała lub ciężka choroba</i> . Program opracowywany na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, paragraf 4.1 ust. 3.	MCPS
Program wspierania rodziny i pieczy zastępczej – projekt	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 183 ust. 3 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.	MCPS
Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2011–2016	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>alkoholizm i narkomania</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 124).	MCPS
Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2011–2016	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej dla zidentyfikowanego problemu społecznego – <i>przemoc w rodzinie</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie art. 6 ust. 6 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).	MCPS
Mazowiecki Program Pożyczkowy dla Mikro, Małych i Średnich Przedsiębiorstw	Program wskazuje potencjalnych beneficjentów i zasady na jakich udzielane są pożyczki.	MRFP
Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012–2017 z uwzględnieniem lat 2018–2023	Głównym założeniem dokumentu jest przedstawienie rozwiązań pozwalających na utworzenie nowoczesnego i skutecznego systemu gospodarki odpadami na Mazowszu.	PŚ

Dokument programowy	Zakres i cel dokumentu	Jednostka odpowiedzialna za realizację i/ lub monitoring dokumentu
Program ochrony środowiska dla województwa mazowieckiego na lata 2011–2014 z perspektywą do 2018 roku	Program uwzględnia najważniejsze uwarunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych, określa konieczne inwestycje oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania, wskazuje realizatorów poszczególnych działań, a tym samym stanowi politykę ekologiczną województwa mazowieckiego.	PŚ
Plan działania samorządu województwa mazowieckiego na rzecz promocji tworzenia i działalności rolniczych grup producenckich	Założeniem planu jest kontynuacja działań wspomagających tworzenie przez rolników własnych organizacji gospodarczo-rolniczych, jakimi są grupy producenckie.	RW
Plan działania samorządu województwa mazowieckiego na rzecz rozwoju rolnictwa i poprawy jakości artykułów żywnościowych na Mazowszu	Założeniem Planu jest zdefiniowanie działań służących rozwojowi rolnictwa w województwie mazowieckim, a w szczególności poprawie jakości artykułów żywnościowych, skierowany jest do wszystkich podmiotów działających w obszarze gospodarki żywnościowej województwa.	RW
Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia	Celem dokumentu jest udostępnienie różnym podmiotom zainteresowanym informacji na temat inicjatyw i programów, mających bezpośredni wpływ na zakres i jakość pomocy udzielanej osobom pozostającym bez pracy. Dokument opiera się na dwóch priorytetach ukierunkowanych na rozwój aktywnej polityki rynku pracy i budowanie spójności na Mazowszu.	WUP
Plan rozwoju ekonomii społecznej na Mazowszu na lata 2013–2020	Program dotyczy realizacji regionalnej polityki publicznej – <i>ekonomia społeczna</i> . Zadanie jest realizowane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podstawie z art. 21 pkt 4a oraz art. 21a pkt. 4 Ustawy z dnia 12 marca 2005 r. o pomocy społecznej.	MCPS
Wieloletnia prognoza finansowa województwa mazowieckiego na lata 2012–2034	Długookresowy dokument odzwierciedlający kierunki i plany rozwoju Województwa Mazowieckiego wynikające z zapisów Strategii rozwoju województwa mazowieckiego oraz dochody i wydatki związane z realizacją zadań przez jednostki podległe. Dokument planistyczny, porządkujący zamierzenia inwestycyjne województwa mazowieckiego.	BF

Jednostki odpowiedzialne za realizację i monitoring dokumentów programowych oraz zakres przekazywanych danych zostały wskazane w tabeli 15 i 16.

Tabela 15. Wskaźniki przyjęte w regionalnych dokumentach programowych wykorzystywane do monitorowania działań i/lub kierunków działań SRWM 2030 (propozycja gromadzenia danych)

Kierunek działania SRWM	Działanie SRWM	Wskaźnik monitorowania przyjęty w dokumencie programowym województwa mazowieckiego	Zadanie ujęte w dokumencie programowym województwa mazowieckiego	Dokument programowy województwa mazowieckiego	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych	Termin dostarczania informacji do MBPR

Tabela 16. Wskaźniki przyjęte w regionalnych dokumentach programowych wykorzystywane do monitorowania działań i/lub kierunków działań skierowanych do obszarów strategicznej interwencji wyznaczonych w SRWM 2030 (propozycja gromadzenia danych)

Kierunek działania SRWM	Działanie SRWM	Wskaźnik monitorowania przyjęty w dokumencie programowym województwa mazowieckiego	Zadanie ujęte w dokumencie programowym województwa mazowieckiego	Dokument programowy województwa mazowieckiego	Jednostka odpowiedzialna za dostarczenie danych	Termin dostarczania informacji do MBPR

W związku z różnym okresem obowiązywania poszczególnych regionalnych dokumentów programowych zestaw wskaźników będzie ulegał aktualizacji i dotyczył będzie okresu/roku za który sporządza się raport.

2.3. Podmioty uczestniczące w monitorowaniu SRWM

Marszałek Województwa Mazowieckiego powołał *Zespół do spraw aktualizacji i monitorowania realizacji Strategii rozwoju województwa mazowieckiego i Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz koordynacji prac nad przygotowaniem oraz wdrożeniem dokumentów programowych województwa mazowieckiego dla perspektywy finansowej 2014–2020*. W ramach Zespołu utworzono grupy robocze odpowiedzialne za szczegółowe wypracowanie, wdrażanie i monitorowanie działań ogólnie zapisanych w *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* poprzez tematyczne plany wykonawcze, regionalny program operacyjny oraz kontrakt terytorialny.

Za monitorowanie odpowiedzialne będzie Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie. W ramach MBPR funkcjonuje Mazowieckie Obserwatorium Terytorialne (MOT). Do zadań MOT będzie należało pozyskiwanie i gromadzenie danych niezbędnych do prowadzenia monitoringu i ewaluacji polityki samorządu województwa oraz realizacji priorytetów rozwojowych zapisanych w dokumentach strategicznych.

W ramach MOT zostanie zbudowany zintegrowany system monitorowania polityki rozwoju na poziomie regionalnym. Będą również pozyskiwane i gromadzone dane z departamentów UM WM oraz z wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych i spółek Samorządu Województwa Mazowieckiego, pozwalające monitorować efekty realizacji *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku* oraz innych dokumentów strategicznych i programowych w tym: *Regionalnego programu operacyjnego*. Sprowadza się to do prowadzenia baz danych zawierających mierniki i wskaźniki w zakresie prowadzonej przez Samorząd polityki rozwoju.

Poniżej znajduje się wykaz podmiotów, które w ramach systemu monitorowania przekazywać będą informację o realizowanych zadaniach. Pozwoli to na monitorowanie realizacji *Strategii* z uwzględnieniem wymiaru polityki regionalnej (konkurencyjność, spójność) oraz wymiaru terytorialnego, jak również na monitorowanie działań skierowanych do obszarów strategicznej interwencji. W tabeli 17. wskazano działania SRWM realizowane przez poszczególne podmioty.

Tabela 17. Zakres działań realizowanych przez departamenty, wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne oraz spółki w ramach SRWM

Podmiot (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki)	Symbol jednostki	Zakres działań realizowanych w ramach SRWM
Kancelaria Marszałka	KM	Kancelaria Marszałka prowadzi sprawy związane z reprezentowaniem województwa mazowieckiego przez Marszałka w kraju i za granicą. Uczestniczy w działaniach promocyjnych prowadzonych przez Urząd, w tym związanych z udzielaniem przez Marszałka patronatów, nadawaniem Medalu Pamiątkowego „Pro Masovia” i innych wyróżnień zasłużonym dla regionu osobom i organizacjom. Przy pomocy KM prowadzona jest współpraca województwa z zagranicą, w szczególności z regionami partnerskimi na bazie zawartych porozumień. W KM działa Biuro Przedstawicielskie Województwa Mazowieckiego w Brukseli, wspomagające Urząd w sprawach kontaktów zagranicznych i pozyskiwania środków z funduszy europejskich. Udzielane przez KM wsparcie i upowszechnianie informacji w tym obszarze dotyczy zwłaszcza programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej, w tym programów Interreg 2014–2020. Koordynowane są działania związane z wdrażaniem programów transgranicznych. KM wspomaga politykę informacyjną i kreowanie wizerunku Samorządu Województwa, opracowując i redagując „Kronikę Mazowiecką” i stronę internetową www.mazovia.pl . Zajmuje się promowaniem przedsiębiorczości w regionie oraz współpracuje w tym zakresie z instytucjami otoczenia biznesu, placówkami naukowymi, administracją rządową i samorządową oraz Radą Konsultacyjną ds. Przedsiębiorczości. Wykonuje zadania na rzecz integracji środowisk kombatanckich. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 1, 6, 18, 22 i 33 (działania 1.3, 6.3, 18.4, 22.3, 33.2).

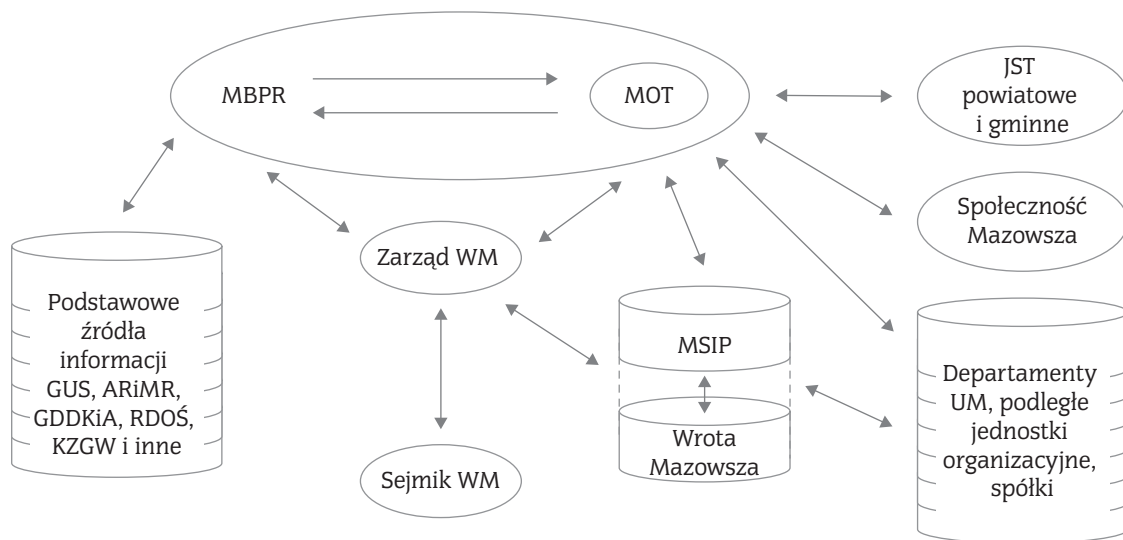
Podmiot (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki)	Symbol jednostki	Zakres działań realizowanych w ramach SRWM
Departament Organizacji	OR	Departament zajmuje się obsługą organizacyjną Urzędu Marszałkowskiego. Jego praca skupia się na koordynacji działań z zakresu współpracy Urzędu z organizacjami pozarządowymi, zarządzania kryzysowego, bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa ruchu drogowego we współpracy z Mazowiecką Radą Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego. Departament realizuje również zadania związane z budową społeczeństwa obywatelskiego, koordynacją spraw z zakresu Pomocy Technicznej Programów Operacyjnych oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 15, 18, 24 (działania 15.3, 18.4, 24.4).
Departament Budżetu i Finansów	BF	Departament zajmuje się opracowywaniem budżetu i Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Mazowieckiego, prowadzeniem spraw z zakresu wydatkowania środków unijnych, nadzorem i obsługą finansowo-księgową RPO WM, PO KL, SPO-ROL, PO RYBY, a także innych programów i projektów finansowanych lub współfinansowanych ze środków zagranicznych. Departament BF kontroluje wydatkowanie środków budżetowych na zadania związane z realizacją <i>Strategii</i> .
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej	SZ	Departament zajmuje się kształtowaniem polityki społecznej w Województwie, ochroną i promocją zdrowia, opracowywaniem, wdrażaniem i monitoringiem programów zdrowotnych, prowadzeniem spraw dotyczących ochrony zdrowia psychicznego i służby medycyny pracy. W zakresie jego działania leży m.in. współpraca z organizacjami pozarządowymi w obszarze promocji zdrowia oraz współpracy z podmiotami leczniczymi w celu zapewnienia dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 18 i 24 (działania 18.4 i 24.3).
Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich	RW	Departament zajmuje się realizacją działań z zakresu kształtowania polityki rozwoju obszarów wiejskich i rynków rolnych. Prowadzi sprawy związane z promocją alternatywnych źródeł dochodów wśród rolników, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa w gospodarstwach rolnych. Jego praca obejmuje zadania z zakresu funkcjonowania grup producentów rolnych, promocji żywności wysokiej jakości, w tym produktów ekologicznych, tradycyjnych i regionalnych, nasiennictwa, ochrony gruntów rolnych i leśnych. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 5 i 11 (działania 5.1, 11.1, 11.2, 11.4).
Departament Geodezji i Kartografii	GW	Departament gromadzi i utrzymuje, zabezpiecza, weryfikuje, aktualizuje oraz udostępnia zbiory danych przestrzennych i innych materiałów geodezyjnych i kartograficznych wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Prowadzi Mazowiecki System Informacji Przestrzennej wraz z projektami towarzyszącymi Elektronicznej Administracji oraz Bazy Wiedzy. Prowadzi współpracę Województwa Mazowieckiego w ramach projektu THE ISSUE oraz Sieci Regionów Europejskich Wykorzystujących Technologie Kosmiczne – NEREUS. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 6, 7, 12 i 16 (działania 6.2, 6.3, 7.2, 12.1, 12.2, 12.3, 16.1, 16.2).
Departament Środowiska	PŚ	Departament realizuje zadania z zakresu ochrony środowiska związane z kształtowaniem polityki ochrony środowiska, promocją zachowań ekologicznych i działań chroniących środowisko. Zakres jego działania obejmuje: opracowywanie oraz monitoring realizacji wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, programów ochrony powietrza, programów ochrony środowiska przed hałasem, udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie, prowadzenie przedsięwzięć związanych z edukacją ekologiczną. Departament realizuje lub monitoruje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 27, 30 i 31 (działania 27.2, 27.3, 27.4, 27.5, 27.6, 27.7 30.1, 30.2, 31.1 i 31.2).

Podmiot (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki)	Symbol jednostki	Zakres działań realizowanych w ramach SRWM
Departament Opłat Środowiskowych	OŚ	Departament zajmuje się prowadzeniem kampanii edukacyjnych, gromadzeniem i weryfikacją informacji o korzystaniu ze środowiska, poborem opłat za korzystanie ze środowiska, kontrolą przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie swoich zadań. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunku nr 27 (działanie 27.2, 27.6).
Departament Kultury, Promocji i Turystyki	KP	Departament realizuje politykę województwa w zakresie kultury, turystyki i promocji. Do jego obowiązków należy opracowywanie i monitorowanie planu działań związanych z promocją Województwa Mazowieckiego oraz programu opieki nad zabytkami, działania na rzecz pielęgnowania polskości, rozwoju i kształtowania świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej oraz zachowania wartości środowiska kulturowego, upowszechnianie kultury i turystyki, ochrona materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego, promowanie wizerunku i marki Mazowsza, współpraca z instytucjami kultury oraz kreowanie warunków prawno-organizacyjnych dla rozwoju bazy turystycznej. Departament realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 32, 33, 34, 35 i 36 (działania 32.1–32.4, 33.1–33.3, 34.1, 34.2).
Departament Edukacji Publicznej i Sportu	ES	Departament opracowuje regionalne programy w zakresie edukacji oraz plany i programy dotyczące organizacji i rozwoju kultury fizycznej i rozbudowy bazy sportowej. Prowadzi sprawy związane z podnoszeniem poziomu wykształcenia obywateli, współpracą z uczelniami wyższymi, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami w zakresie nauki, edukacji, oświaty i wychowania, kultury fizycznej i ratownictwa wodnego. W zakresie jego działania leżą zadania dotyczące wyrównywania szans edukacyjnych i wspierania rozwoju uzdolnionych uczniów i słuchaczy, realizacja projektów ze środków EFS i krajowych środków publicznych, w ramach PO KL. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 18, 20, 23, 24 (działania 18.1–18.5, 20.1, 23.1, 23.2, 24.1, 24.2).
Departament Nieruchomości i Infrastruktury	NI	Departament jest odpowiedzialny za zadania związane z publicznym transportem zbiorowym, gospodarowaniem nieruchomościami stanowiącymi własność województwa, zarządzaniem ruchem na drogach wojewódzkich, prowadzeniem spraw związanych z lotniskami regionalnymi. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunku nr 15 (działanie 15.1).
Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji	NW	Departament odpowiedzialny jest za planowanie, nadzorowanie i rozliczanie realizacji inwestycji w samorządowych jednostkach organizacyjnych oraz inwestycji własnych WM.
Departament Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich	RF	Departament prowadzi sprawy związane z przygotowaniem, realizacją i monitoringiem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014–2020, sprawy związane z nowym okresem programowania na lata 2014–2020 w zakresie EFRR i EFS oraz zajmuje się koordynacją działań związanych z opiniowaniem dokumentów strategicznych dotyczących programowania rozwoju regionalnego Województwa. Ponadto w Departamencie tworzona, wdrażana oraz aktualizowana jest Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza, prowadzone są prace w zakresie określenia inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego oraz działań na rzecz rozwoju klastrów, wspierania promocji gospodarczej, rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i potencjału gospodarczego regionu, a także rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Zajmuje się również współpracą, na rzecz rozwoju Województwa, z przedsiębiorcami i środowiskiem nauki oraz partnerami krajowymi i zagranicznymi. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11 (działania 1.2, 1.3, 2.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1, 6.1, 6.2, 7.2, 7.4, 11.1).
Departament Kontroli	KO	Departament przeprowadza kontrolę wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz innych podmiotów podlegających prawnie kontroli. KO kontroluje wykonanie zadań realizowanych przez samorządowe jednostki organizacyjne w zakresie wykonania zadań przewidzianych w <i>Strategii</i> .

Podmiot (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki)	Symbol jednostki	Zakres działań realizowanych w ramach SRWM
Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego	MBPR	Biuro zajmuje się przygotowaniem, monitoringiem i aktualizacją Strategii rozwoju województwa mazowieckiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Jego działania w zakresie polityki rozwoju Województwa opierają się na współpracy z samorządami, stowarzyszeniami zawodowymi, uczelniami, organizacjami pozarządowymi i instytucjami naukowymi.
Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych	MJWPU	Jednostka prowadzi działania na rzecz poprawy konkurencyjności regionu i zwiększenia spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej województwa. Przygotowuje procedury wdrażania i realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 1, 3, 32 (działania 1.2, 3.1, 32.3)
Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o.	MRFP	Fundusz wspiera przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą lub posiadających siedzibę na terenie Mazowsza poprzez udzielanie pożyczek ze środków własnych oraz pozyskanych dotacji ze środków Unii Europejskiej. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 2, 10, 21 i 22 (działania 2.1, 10.1, 21.2, 22.1).
Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych	MFPK	Fundusz przeciwdziała bezrobociu i wspomaga aktywizację zasobów społecznych na mazowieckim rynku pracy. Jego działalność skupia się na świadczeniu pomocy przedsiębiorstwom segmentu MSP, w tym firmom mikro, małym i średnim, udzielając im poręczeń finansowych. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 2, 10, 21 i 22 (działania 2.1, 10.1, 21.2, 22.1).
Agencja Rozwoju Mazowsza SA	ARMSA	ARM SA wspiera rozwój społeczno-ekonomiczny poprzez kontynuację działania związanego z rozwojem społeczeństwa cyfrowego zapoczątkowane w ramach Strategii e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego. Jej działalność skupia się na promocji gospodarczej regionu, wsparciu rozwoju kapitału ludzkiego, obsłudze inwestora i eksportera, realizacji projektów i zadań rewitalizacji oraz konsultingu. Realizuje działania przewidziane w strategii w kierunkach nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 (działania 1.2, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 5.1, 6.1, 6.2, 7.4, 10.1, 11.6).
Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie	WUP	Urząd Pracy jest inicjatorem i współorganizatorem regionalnych i lokalnych programów, które mają na celu tworzenie nowych miejsc pracy oraz łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia. Realizuje także przedsięwzięcia dotyczące aktywizacji zawodowej osób o szczególnej sytuacji. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 19, 21 i 22 (działania 19.1, 21.2, 22.1).
Mazowiecka Agencja Energetyczna sp. z o.o.	MAE	Agencja wspiera wykorzystanie odnawialnych źródeł energii i wdrażanie rozwiązań racjonalizujących użytkowanie energii na Mazowszu oraz promocję regionalnego podejścia do energetyki. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 25 i 28 (działania 25.1, 25.2, 25.3, 28.1, 28.2).
Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej	MCPS	MCPS wspiera rozwój kapitału ludzkiego i społecznego. Do zadań MCPS należy opracowanie, aktualizacja i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej oraz rozpoznawanie przyczyn ubóstwa, diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie, monitorowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości społecznej służącej zwiększeniu aktywności społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, analiza lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej w celu przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej przez samorząd województwa. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunku nr 22 i 24 (działanie 22.2, 22.3 i 24.3).

Podmiot (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki)	Symbol jednostki	Zakres działań realizowanych w ramach SRWM
Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli	MSCDN	Centrum wspiera rozwój kapitału ludzkiego i społecznego poprzez udzielanie profesjonalnego doradztwa, organizację i realizację szkoleń. Działalność instytucji jest skupiona na prowadzeniu doskonalenia zawodowego dla nauczycieli i dyrektorów szkół i placówek, organizacji doradztwa metodycznego dla nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz nadzorze nad systemem informacji pedagogicznej, mającym na celu gromadzenie i udostępnianie form kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 18 i 20 (działania 18.1, 18.2, 18.5, 20.1).
Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie.	OEliZK	Ośrodek realizuje zadania z zakresu doskonalenia nauczycieli w obszarze edukacji informatycznej. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 18 i 20 (działania 18.1, 18.2, 18.5, 20.1).
Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie	WZMiUW	Zarząd realizuje zadania w zakresie zrównoważonego wykorzystywania wody w rolnictwie, melioracji, ochronie przeciwpowodziowej i małej retencji na rzecz regionu. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 27 i 29 (działania 27.3, 27.4, 29.1).
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	WFOŚiGW	Fundusz zajmuje się finansowaniem działań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej (w tym współfinansowaniem ze środków Unii Europejskiej), w szczególności dofinansowaniem działań z zakresu ochrony wód, gospodarki wodnej, ochrony powietrza, ziemi, przyrody, edukacji ekologicznej, przeciwdziałania zagrożeniom środowiskowym, monitoringu środowiska. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 27, 29 i 30 (działania 27.2, 27.3, 27.4, 27.6, 27.7, 29.1, 30.1).
„Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa–Modlin” sp. z o.o.	MPL	Port obsługuje międzynarodowe przewozy na liniach krótkiego i średniego zasięgu. Spółka realizuje zadania związane z optymalizacją organizacji obsługi transportowej lotniska. Od 2012 r. wspólnie z MBPR realizuje projekt pt.: Niskoemisyjne Regiony Lotniskowe. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 8, 9, 13 i 27 (działania 8.1, 9.1, 9.2, 13.3, 13.4, 27.7).
„Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o.	KM	Spółka świadczy usługi w zakresie publicznego kolejowego transportu pasażerskiego na obszarze województwa mazowieckiego i aglomeracji warszawskiej. Działalność tą realizuje poprzez uruchamianie pociągów na zlecenie Województwa Mazowieckiego jako Organizatora publicznego transportu zbiorowego według przygotowanego rozkładu jazdy. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 13 i 15 (działania 13.1, 13.5 i 15.1).
Mazowiecka Spółka Taborowa sp. z o.o.	MST	Spółka zajmuje się doradztwem w zakresie świadczonych usług przewozowych oraz świadczeniem usług wynajmu, dzierżawy i leasingu pasażerskich pojazdów szynowych. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunku nr 13 (działanie 13.1).
Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o.	WKD	Spółka świadczy usługi w zakresie przewozu osób oraz prowadzi działania mające na celu utrzymanie jakości linii kolejowych i ich modernizację. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach nr 13 i 15 (działania 13.1, 13.5 i 15.1).
Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie	MZDW	Zarząd zajmuje się utrzymaniem dróg wojewódzkich służących do obsługi ruchu kołowego na terenie Województwa Mazowieckiego, między innymi opracowywaniem projektów planów rozwoju sieci drogowej oraz planowaniem finansowania budów, utrzymania i ochrony dróg; pełnieniem funkcji inwestora; utrzymywaniem nawierzchni chodników, obiektów inżynierskich i innych urządzeń związanych z drogą; realizacją zadań w zakresie inżynierii ruchu; przygotowywaniem infrastruktury drogowej dla potrzeb obrony; prowadzeniem okresowych kontroli stanu dróg i obiektów mostowych oraz przepraw promowych; wykonywaniem prac inwentaryzacyjnych i utrzymaniowych; dokonywaniem pomiarów ruchu drogowego. Realizuje działania przewidziane w <i>Strategii</i> w kierunkach 13, 14, 15 (działania 13.2, 13.6, 14.1, 15.3).

Na rycinie nr 2 przedstawiono przepływ informacji pozyskiwanych przez podmioty zaangażowane w proces monitoringu.

Ryc. 2. Schemat przepływu informacji między podmiotami (instytucjami) systemu monitorowania

Jednostki samorządu odpowiedzialne za monitorowanie planów wykonawczych

Zgodnie z zapisami *Strategii* głównymi dokumentami wykonawczymi będą plany wykonawcze sporządzane dla obszarów tematycznych przez grupy robocze (skład grup roboczych przedstawiony w tab. 18). Wyniki monitoringu realizacji planów wykonawczych będą zasilaty system monitorowania *Strategii*.

Każdy plan wykonawczy zawiera:

- wykaz inwestycji zintegrowanych do realizacji przez samorząd (lista inwestycji wraz z montażem finansowym),
- wykaz inwestycji twardych (jednofunduszowych) do realizacji przez samorząd województwa,
- wykaz działań do RPO WM,
- wykaz inwestycji i działań do realizacji z poziomu krajowego,
- wykaz działań na rzecz inteligentnej specjalizacji Mazowsza.

Poszczególne inwestycje ujęte w planie wykonawczym odpowiadają wyzwaniom oraz wpisują się w określony kierunek działań zapisanych w *Strategii*. Opis szczegółowy inwestycji obejmuje: nazwę inwestycji, okres realizacji oraz podmioty odpowiedzialne za realizację inwestycji. Dla każdej inwestycji określony został montaż finansowy oraz wskaźniki zgodne ze *Strategią*. Monitoring *Strategii* będzie w sposób syntetyczny przedstawiał efekty realizacji planów wykonawczych i ich wpływ na realizację zapisów *Strategii*. Zespoły robocze raz w roku będą sporządzać sprawozdanie z realizacji *planów wykonawczych*.

Tabela 18. Jednostki samorządu odpowiedzialne za przygotowanie, wdrażanie i monitorowanie planów wykonawczych

Obszar działań	Jednostki wchodzące w skład grupy roboczej
Przemysł i produkcja	<ul style="list-style-type: none"> • Agencja Rozwoju Mazowsza SA – prowadzący • Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich • Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji • Departament Nieruchomości i Infrastruktury • Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. • Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. • Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie • Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Gospodarka	<ul style="list-style-type: none"> • Agencja Rozwoju Mazowsza SA – prowadzący • Departament Kultury, Promocji i Turystyki • Departament Zdrowia i Polityki Społecznej • Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich • Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji • Departament Nieruchomości i Infrastruktury • Departament Geodezji i Kartografii sp. z o.o. • Mazowiecka Agencja Energetyczna sp. z o.o. • Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. • Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. • „Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa–Modlin” sp. z o.o. • Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Przestrzeń i transport	<ul style="list-style-type: none"> • Departament Nieruchomości i Infrastruktury – prowadzący • Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich • Mazowieckie Biuro Geodezji i Urzędzeń Rolnych • Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji • Departament Geodezji i Kartografii • Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Warszawie • „Koleje Mazowieckie – KM” sp. z o.o. • Mazowiecka Spółka Taborowa sp. z o.o. • Warszawska Kolej Dojazdowa sp. z o.o. • Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa–Modlin sp. z o.o. • Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Społeczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> • Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie – prowadzący • Departament Zdrowia i Polityki Społecznej • Departament Edukacji Publicznej i Sportu • Departament Organizacji • Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej • Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli • Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych • Agencja Rozwoju Mazowsza SA
Środowisko i energetyka	<ul style="list-style-type: none"> • Departament Środowiska – prowadzący • Departament Opłat Środowiskowych • Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji • Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich • Mazowiecka Agencja Energetyczna sp. z o.o. • Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych w Warszawie • Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej • Mazowiecki Regionalny Fundusz Pożyczkowy sp. z o.o. • Mazowiecki Fundusz Poręczeń Kredytowych sp. z o.o. • Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

Obszar działań	Jednostki wchodzące w skład grupy roboczej
Kultura i dziedzictwo	<ul style="list-style-type: none">• Departament Kultury, Promocji i Turystyki – prowadzący• Departament Nadzoru Właścicielskiego i Inwestycji• Departament Edukacji Publicznej i Sportu• Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich• Agencja Rozwoju Mazowsza SA• Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
Rolnictwo i obszary wiejskie	<ul style="list-style-type: none">• Departament Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich – prowadzący

3. Raportowanie

W celu zapewnienia sprawnie działającego narzędzia do prowadzenia monitoringu i ewaluacji dokumentów strategicznych, została opracowana aplikacja, stanowiąca integralną część systemu monitorowania, służąca do rejestrowania, gromadzenia, przechowywania, przetwarzania i generowania informacji, przy czym głównym dostawcą i integratorem danych dla systemu monitorowania realizacji *Strategii* jest Mazowiecki System Informacji Przestrzennej.

Aplikacja ta, jako integralna część Systemu Monitorowania Strategii (SMS), jest narzędziem służącym do gromadzenia danych/wskaźników dotyczących realizacji działań z zakresu poszczególnych celów *Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2030 – Innowacyjne Mazowsze* oraz *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*. Aplikacja jest skonstruowana w sposób elastyczny tak, aby można było również monitorować inne dokumenty planistyczne i strategiczne województwa mazowieckiego. Każdy z użytkowników aplikacji otrzyma instrukcję dotyczącą obsługi aplikacji.

Na podstawie wygenerowanych wskaźników będą przygotowywane raporty z realizacji celów i działań określonych w *Strategii*. Funkcją raportu jest:

- dostarczanie informacji o stanie realizacji strategii;
- promowanie działalności władz samorządowych, jak również całego regionu;
- ocena polityki rozwoju prowadzonej przez Zarząd Województwa Mazowieckiego – wskazanie, w ramach których obszarów strategicznych interwencja jest niewystarczająca;
- ocena działalności poszczególnych organizacji – zwłaszcza utrzymujących ściśle kontakty z administracją regionalną.

Raport dotyczący realizacji *Strategii województwa mazowieckiego do 2030 roku* będzie corocznie opracowywany przez Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, we współpracy z departamentami Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie i jednostkami organizacyjnymi i spółkami samorządu województwa. Dokument po przyjęciu przez Zarząd Województwa Mazowieckiego, będzie publikowany w wersji papierowej oraz udostępniany na stronach internetowych Urzędu Mazowieckiego oraz MBPR.

W raporcie będą udostępniane wyniki prowadzonego monitoringu *Strategii* przy uwzględnieniu wymiaru terytorialnego (obszary miejskie: warszawa z OMW oraz miasta, obszary wiejskie) oraz obszarów strategicznej interwencji (problemowe i bieguny wzrostu). Przedstawiane będą bezpośrednie i pośrednie działania Samorządu Województwa Mazowieckiego mające wpływ na osiągnięcie celów *Strategii*. Wyniki będą prezentowane zgodnie z układem SRWM.

Wyniki raportu w postaci wskaźników i innych danych wynikowych publikowane będą m.in. w Mazowieckim Systemie Informacji Przestrzennej na www.wrotamazowska.pl.

Projektowany system monitoringu będzie zawierał wskaźniki zagregowane realizacji celów *Strategii*.

Coroczny przegląd zmian sytuacji społeczno-gospodarczej województwa w kontekście realizowanych w regionie zadań i przedsięwzięć będzie podstawą dla Samorządu Województwa Mazowieckiego do dalszej weryfikacji ustaleń strategicznych. Umożliwi także ocenę wpływu realizacji *Strategii* na zmiany w regionie oraz pozwoli na weryfikację doboru działań.

4. Słowniczek skrótów

BDL	– Bank danych lokalnych
BDOT	– Baza danych obiektów topograficznych
CIS	– Centrum integracji społecznej
GDDKiA	– Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GUS STRATEG	– Główny Urząd Statystyczny STRATEG – to system stworzony przez GUS na potrzeby programowania i monitorowania polityki rozwoju
KIS	– Klub integracji społecznej
MSIP	– Mazowiecki System Informacji Przestrzennej
NTS	– Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
OMW	– Obszar Metropolitalny Warszawy
OSI	– Obszary strategicznej interwencji
PZPWM	– Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego
RPOWM	– Regionalny program operacyjny województwa mazowieckiego na lata 2014–2020
SMS	– System Monitorowania Strategii
SRWM	– <i>Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze</i>
SUiKZP/MPZP	– Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego/ Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
SWM	– Samorząd Województwa Mazowieckiego
WIOŚ	– Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WTZ	– Warsztaty terapii zajęciowej
ZAZ	– Zakład aktywności zawodowej

Skróty podmiotów (departamenty, podległe jednostki organizacyjne, spółki) znajdują się w tabeli nr 17 (str. 39)

5. Bibliografia

- Ciołkosz A., Bielecka E., Kozubek E., Anusz S., 2008 r., *Monitoring zagospodarowania przestrzennego*, [w:] Saganowski K., Zagrzejewska-Fiedorowicz M., Żuber P. (red.), *Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008–2033*, Tom IV, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.
- Czochański J., 2009 r., *Monitoring przestrzenny zintegrowanym narzędziem realizacji polityki rozwoju*, Biuletyn KPZK, Warszawa.
- Ney B., Kozubek E., Poławski Z. F., Sambura A., 2012 r., *Opracowanie koncepcji zintegrowanego systemu monitoringu zagospodarowania przestrzennego na poziomie krajowym i regionalnym*, Raport końcowy z projektu badawczego, Instytut Geodezji i Kartografii, Warszawa.
- Parteka T., 2003, *Monitoring rozwoju regionalnego z wykorzystaniem systemu informacji przestrzennej*, Biuletyn KPZK, Warszawa.
- Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze*, Samorząd Województwa Mazowieckiego, Warszawa 2013 r.
- Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2013 r. poz. 235, z 2014 r. poz. 183).
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596 i 645 oraz z 2014 r. poz. 379 i 1072).
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).

6. Spis tabel

Tabela 1. Wskaźniki – przemysł i produkcja	10
Tabela 2. Wskaźniki – gospodarka	10
Tabela 3. Wskaźniki – przestrzeń i transport	11
Tabela 4. Wskaźniki – społeczeństwo	11
Tabela 5. Wskaźniki – środowisko i energetyka	12
Tabela 6. Wskaźniki – kultura i dziedzictwo	12
Tabela 7. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – przemysł i produkcja	14
Tabela 8. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – gospodarka	17
Tabela 9. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – przestrzeń i transport	21
Tabela 10. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – społeczeństwo	24
Tabela 11. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – środowisko i energetyka	30
Tabela 12. Zestaw wskaźników monitorowania kierunków działań i działań SRWM 2030 – kultura i dziedzictwo	34
Tabela 13. Dane pozyskiwane z UM i samorządowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych dotyczące przedsięwzięć realizujących zapisy <i>Strategii</i>	37
Tabela 14. Wykaz dokumentów programowych województwa mazowieckiego wraz z przypisanymi do nich jednostkami odpowiedzialnymi za realizację i monitorowanie poszczególnych dokumentów (obowiązujących w całości lub części dla okresu 2014–2030)	39
Tabela 15. Wskaźniki przyjęte w regionalnych dokumentach programowych wykorzystywane do monitorowania działań i/lub kierunków działań SRWM 2030 (propozycja gromadzenia danych)	44
Tabela 16. Wskaźniki przyjęte w regionalnych dokumentach programowych wykorzystywane do monitorowania działań i/lub kierunków działań skierowanych do obszarów strategicznej interwencji wyznaczonych w SRWM 2030 (propozycja gromadzenia danych)	44
Tabela 17. Zakres działań realizowanych przez departamenty, wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne oraz spółki w ramach SRWM	45
Tabela 18. Jednostki samorządu odpowiedzialne za przygotowanie, wdrażanie i monitorowanie planów wykonawczych	51

7. Spis rycin

Ryc. 1. Realizacja działań i zadań strategicznych	37
Ryc. 2. Schemat przepływu informacji między podmiotami (instytucjami) systemu monitorowania	50

serce Polski

Sejmik Województwa Mazowieckiego

Plac Bankowy 3/5, 00-142 Warszawa
e-mail: kancelaria.sejmiku@mazovia.pl

Zarząd Województwa Mazowieckiego

ul. Jagiellońska 26, 03-472 Warszawa
e-mail: urzad_marszalkowski@mazovia.pl

Wydawca:

**MAZOWIECKIE BIURO
PLANOWANIA REGIONALNEGO
W WARSZAWIE**

Biuro w Warszawie

ul. Nowy Zjazd 1, 00-301 Warszawa
centrala: tel. +48 22 518 49 00
fax +48 22 518 49 49
sekretariat: tel. +48 22 518 49 01
fax +48 22 518 49 02
e-mail: biuro@mbpr.pl

www.mbpr.pl

Oddział Terenowy w Ciechanowie

ul. Powstańców Warszawskich 11
06-400 Ciechanów
tel. +48 23 672 35 99
e-mail: ciechanow@mbpr.pl

Oddział Terenowy w Ostrołęce

ul. Piłsudskiego 38
07-400 Ostrołęka
tel. +48 29 766 65 88
e-mail: ostroleka@mbpr.pl

Oddział Terenowy w Płocku

ul. Kolegialna 19
09-402 Płock
tel. +48 24 262 59 88
e-mail: plock@mbpr.pl

Oddział Terenowy w Radomiu

ul. Mokra 2
26-600 Radom
tel. +48 48 362 56 93
e-mail: radom@mbpr.pl

Oddział Terenowy w Siedlcach

ul. Pułaskiego 19/21
08-110 Siedlce
tel. +48 25 632 56 43
e-mail: siedlce@mbpr.pl

